...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 158 (7158) | 1955 оной июлиин 6, среда | Сэн 20 мүнгэн

Һуралсалай шэнэ жэлые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтая

Советскэ һургуулинуудай хүмүүжүүлхы үүргые улам дээшэлүүлхын тулада Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргадаг байна. Манай оронда жэлһээ жэл бүри олон тоото шэнэ һургуулинууд баригдана, һаруул уужам һургуулиин байшангууд бодхоогдоно. Мүн дунда ба дээдэ эрдэмтэй багшанар олоор бэлэдхэгдэжэ, ургажа ябаа залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсоно.

Мүнөө һуралсалай 1954—1955 онуудай жэл дүүрээд, һургуулинуудай коллективүүд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые ябуулжа байна.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэлгэ хадаа гүрэн түрын удхашанартай хэрэг мүн. Һургуулиин байшангуудые, багшанарай байха гэр байрануудые эртээнһээ эхилжэ заһабарилха ба һуралсалай хэрэгсэлтэ зүйлнүүдые түхеэрхэ гэхэ мэтын асуудалнуудые ойрын үдэрнүүдтэ шиидхэхэ тон шухала байна. Зарим хүтэлбэрилэгшэд, һургуулинуудай директорнүүд һуралсалай жэлэй эхилхэнь үшөө үды гээд, мүнөө болотор бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эхилээдүй байха юм.

Ториин, Зэдын, Тарбагатайн аймагуудай зарим һургуулинуудта шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Үнгэрһэн жэлэйнгээ алдуу дутуунуудһаа тобшолол хэжэ, энэ жэлдэ түлишөөр, һуралсалай бусадшье хэрэгсэлтэ зүйлнүүдээр, учебнигүүдээр хүсэд хангахын тула арадай гэгээрэлэй таһагуудай зарим хүдэлмэрилэгшэд анхаралаа багаар табина. Ториин аймагай һургуулинуудта энэ жэлдэ 5300 кубометр түлеэ бэлэдхэгдэжэ, зөөгдэхэ ёһотой байгаа. Теэд тэрэнэй хахадыншье үшөө бэлэдхэгдээдүй ба һургуулинуудта зөөгдөөдүй байна. Ториин дунда һургуулида «Коммунизм» колхоз 500 кубометр түлеэ буулгажа үгэхэ ёһотой аад, үшөө энэ хүдэлмэриие эхилээдүй байһаар. Мүн иимэрхүү байдал Сэлэнгын аймагай зарим һургуулинуудта үзэгдэнэ.

Нютагай партийна, советскэ органуудай зарим хүдэлмэрилэгшэд һуралсалай жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие тоодоггүй ба энээндэ бодото анхаралаа табидаггүй заншалтай. Ториин аймагтахи промкомбинат (директорынь нүхэр Кузнецов) һургуулинуудта хэрэгтэй партнуудые болон бусад хэрэгсэлтэ зүйлнүүдые үни хада бүтээжэ үгэхэ ёһотой байгаад, мүнөө болотор энэ хүдэлмэриие болошогүйгөөр удааруулжа, һургуулинуудай эрилтые хангаха хэрэгтэ албан хойрогоор хандана. Ториин, Сэлэнгын, Тарбагатайн аймгүйсэдкомууд һуралсалай жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие бодотоор толгойлногүй. Энэ хэрэгые миин лэ арадай гэгээрэлэй таһагуудта даалгаад, ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй.

Үнгэрһэн жэлдэ зарим аймагуудта, мүн Улан-Удэ городой һургуулинуудта бүгэдэнийтын уялгата һуралсал тухай хуулиие бэелүүлхэ тушаа анхарал багаар табигдаһан дээрэһээ, һургуулиин наһанай хүүгэд һуралсалда хабаадуулагдангүй үлэшэһэн байгаа. Энээнһээ тобшолол хэжэ, ерэхэ һуралсалай жэлдэ һургуулиин наһанай бүхы үхибүүдые һуралсалда хабаадуулхын тулада бодото хэмжээнүүд абтаха ёһотой.

Политехническэ һуралсалые дам саашадань дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ тусхай анхарал хандуулагдаха ёһотой байгаа. Теэд зарим һургуулинуудта хэрэгсэлтэ зүйлнүүдэй болон түхеэрэлгэнүүдэй дутамаг дээрэһээ, программын ёһоор хараалагдаһан һуралсалай-хүмүүжүүлгын, лабораторно хүдэлмэринүүд тон хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэһэн байна. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ эдэ алдуунуудые сүм усадхаха ба мүнөөнһөө эхилжэ бүхы хэрэгсэлтэ зүйлнүүдые, мастерскойнуудые, лабораторинуудые бэлэдхэхэ шухала байна.

Һургуулинуудые учебнигүүдээр, һуралсалай туһаламжанууд болон бусад зүйлнүүдээр, мүн библиотекэнүүдые номуудаар хүсэд хангаха хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Бурят-Монголой Гүрэнэй хэблэл, БМАССР-эй Культурын Министерствын типографи 1955—56 онуудай һуралсалай жэлдэ республикын һургуулинуудта зорюулан, учебнигүүдые хэблэн гаргаха түсэбөө үшөө дүүргээдүй байна. Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд учебнигүүдые, һуралсалай ба харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые илангаяа хүдөө нютагуудта элбэгээр худалдаха тушаа үүсхэл оролдолго багаар гаргана.

Мүн зарим һургуулинуудай директорнүүд хүүгэдэй хамтын байрануудые, интернадуудые һайнаар заһабарилжа, тэдэниие болбосон түхэлтэй болгохын түлөө оролдоногүй. Селендумын долоон жэлэй һургуулиин дэргэдэ нэгэ интернат бии юм. Теэд тэндэ заһабарилгын ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой байгаад, юушье хэгдэнэгүй.

Бүхыдөө республика дотор һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Түрүү һургуулинуудай коллективүүд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие дүүргэжэ байбашье, үшөөл олохон һургуулинуудта энэ хүдэлмэри тэсэшэгүйгөөр унжагайрна.

Республикын Гэгээрэлэй министерствын, аймгүйсэдкомуудай болон арадай гэгээрэлэй таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд бии байһан дутагдалнуудые дары усадхажа, һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые нарин нягтаар, үргэн далайсатайгаар, нэгэшье асуудал хараанһаа алдангүй ябуулха зэргэтэй.

Мүнөө һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие заашье удааруулжа болохогүй. Нютагай партийна, советскэ органууд энэ хүдэлмэриин ябасые хинан шалгажа, һургуулинуудай коллективүүдтэ бодото туһаламжануудые үзүүлхэ уялгатай.

Столицын дээдэ һургуулинуудта

Дунда һургуули дүүргэһэн залуушуулһаа мэдүүлгэнүүдые абалга Москвагай дээдэ һургуулинуудта эхилэнхэй.

Эдэ үдэрнүүдтэ М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско университедтэ залуушуул олоороо ерэнэ. Моховодой байшангай актова зал дотор тэдэнэр хододоо дүүрэн байна. Бүхы арбан хоёр факультедтэ үгтэһэн мэдүүлгэнүүд эндэ абтадаг юм. Дүрбэн зуу мянга шахуу мэдүүлгэнүүд мүнөө абтаад байна.

Физическэ, химическэ, механико-математическа, геолого-хүрьһэнэй факультедүүдтэ орохые хүсэгшэд шангаяа олон. Гуманитарна факультедүүд сооһоо филологическа ба журналистикын факультедүүдтэ залуушуул дурлана.

Бүхы мэдүүлгэнүүдэй хахадынь шахуунь ороной бусад городуудай залуу хүбүүд, басагадһаа ороһон байна.

Абалгын шалгалта августын 1-дэ эхилхэ юм. Дунда һургуулиие мүнгэн медальтайгаар дүүргээшэд мүнөө жэлһээ эхилэн, оролгын экзаменүүдые бариха байна. Тэдэнэр тусхай дунда һургуули эрхимээр дүүргэгшэдтэй хамта нэгэ предмедээр экзамен бариха болоно.

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Московско станкоинструментальна институдта үдэр соо зуу—зуун хорин мэдүүлгэ ороно. Дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр үйлэдбэридэ хүдэлмэрилһэн залуу хүнүүдшье эндэ һурахые хүсэгшэдэй дунда бии. Болбосоролой аттестадуудые абаһан. Москвагай предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадһаа ВУЗ-ай үдэшын отделенидэ нилээд олон мэдүүлгэнүүд ороо.

(ТАСС).

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, КПСС-эй обкомдо

Республикын МТС-үүдтэ машинно-тракторна паркые ашаглалга һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

Республикын Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком МТС-үүдтэ машинно-тракторна паркые ашаглалга тухай асуудал һаяхан зүбшэн хэлсээд, техникые һайнаар ашаглаха тухай тогтоол баталан абаа. Республикын МТС-үүдтэ бии байһан техникэ муугаар ашаглагдана, олон МТС-үүд тракторна, хүдэлмэриие тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэнэгүй, бүтээһэн хүдэлмэринь үнэтэй болоно, заһабарилгада һомологдоһон мүнгэн зөөри үлүүгээр гаргашалагдана, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй үедэ машинанууд элдэб шалтагаанаар һаатана гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком тэмдэглэнэ. Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхаха зорилгоор иигэжэ тогтоохо:

Тракторнууд, комбайнууд болон хүдөө ажахын машинануудай заһабари эмхидхэлгэ

Тракторна хүдэлмэриин хэмжээнэй ехэ болоходо МТС-үүдэй машинно-тракторна паркые техническэ талаар хангаха, заһабарилха ба ашаглаха асуудал хадаа техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, тракторна хүдэлмэриин түсэбые дүүргэхэ шухала нүхэсэл мүн. Тиимэһээ бүхэли жэл соо тракторнуудые ябуулха, тэрэшэлэн заһабарилгын шанарые һайжаруулха, машинно-тракторна мастерскойнууд болон заһабарилгада ябагшадые зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ республикын Хүдөө ажахын министерствые, КПСС-эй айкомуудые, аймгүйсэдкомуудые болон МТС-эй директорнүүдые уялгалха. Энэ жэлһээ республикын бүхы МТС-үүдтэ машинно-тракторна паркые түхэреэн жэл соо заһабарилха графигта оруулха.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, машинануудые һайн шанартайгаар заһабарилхын, заһабарилгын үные химдаруулхын, заһабарилгын тоног зэмсэгүүдые хүсэдөөр хэрэглэхын тулада тракторнууд болон комбайнуудай заһабарилга узловой методээр хэхэ, тиихэдээ заһабарилгын технологическа заабариие бүримүһэн сахиха.

Мүнөө тракторна бригадануудай хүсөөр техническэ бүхы харууһалгые, заһабарилгые хэдэг ушарые буруушааха, МТС бүхэндэ дүй дүршэлтэй слесарьнүүдһээ бүридэһэн тусгаар бригада эмхидхэхэ, тэдэниие автомобильна нүүдэл мастерскойгоор хангаха. Полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан тракторна агрегадуудта сложно техническэ харууһа хэхыень эдэ бригадануудта даалгаха.

Тракторнууд, комбайнууд болон хүдөө ажахын машинануудые ашаглалга

Тракторнуудай хүсэнэй хэмжээгээр прицепной машинануудые хүсэд шагтагалаад тракторна агрегадуудые хүдэлгэһэнһөө, тракторна бригадануудта, тракторист бүхэндэ үйлэдбэриин даалгабариие саг соонь үгэһэнһөө ба техническэ харууһалгын график наринаар сахиһанһаа тракторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдаха байна. Энэ зорилгоор республикын Хүдөө ажахын министерствые, КПСС-эй айкомуудые, аймгүйсэдкомуудые болон МТС-үүдэй директорнүүдые иигэжэ уялгалха:

МТС-тэ тракторна хүдэлмэриие дүүргэхын тулада тракторна бригада, комбайнова агрегат бүхэнэй үдэр бүриин хүдэлмэридэ эмхидхэлэй-техническэ заабаринуудые бэелүүлхэ, тракторна бригаданууд болон трактористнуудта үгтэһэн жэлэйнь үйлэдбэриин даалгабариие дахин хаража үзэхэ; даалгабариин дүүргэлтые тракторна бригадануудай үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ саг үргэлжэ зүбшэн хэлсэжэ байха.

Колхоз, МТС бүхэндэ бүхы жэл соо трактор бүхэнэй хэхэ хүдэлмэриин график табиха; тракторна бригада бүхэндэ сложно техническэ харууһа хэхэ график зохёожо үгэхэ, тэрэнэй дүүргэлтын хойноһоо наринаар шалгалта хэхэ.

Тракторнуудай хүсые хүсэдөөр ашаглахын тулада тракторна агрегат бүхэндэ прицепной машинануудые хүсэдөөр үгэхэ. Тракторта прицепной машинануудые хүсэд шагтагалангүйгөөр. тракторна агрегадуудые ябуулхагүй гэжэ тракторна бригадын бригадирнуудта зааха. Тракторта прицепной машина хүсэд шагтагалангүйгөөр горючи ба түрхихэ материал үлүү гаргашалһан ушарта тэрэниие гэмтэй хүндэнь харюусуулха. Бүхы тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхэ, тэдэниие һүниин сагта ябуулхын тулада гэрэлээр хангаха.

Механизаторска кадрнуудые һургаха тухай

Бүхы трактористнууд, комбайнернууд, тракторна бригадын бригадирнууд, тэдэнэй туһалагшад курсануудта техминимум үзэхэ, энэ жэлдэ бүхы трактористнуудай аттестадые дахин хаража үзөөд, трактористнуудта тусхай классуудые олгохо.

Тракторнууд, комбайнууд болон хүдөө ажахын машинануудта һара бүриин техническэ харууһа хэхэ тухай тракторна бригада бүхэндэ трактористнууд, комбайнернууд, прицепщигүүдэй заняти хэхэ. Техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг боложо шадаһан түрүү бригадануудай, трактористнуудай, жэшээнь, Түнхэнэй МТС-эй Сороковиковой, Темлюйскэ МТС-эй Паламошиной тракторна бригадануудай, тэрэшэлэн түрүү МТС-үүдэй — Ростовско областиин Азовско МТС-эй, Ставропольско хизаарай Бекешевскэ МТС-эй, комбайнова хуряалгын мастернууд нүхэд Гонтариин ба Бориной, тэрэшэлэн Цагаан-Усанай МТС-эй Плюснинэй дүй дүршэлые МТС-үүдэй механизаторска кадрнууд болон мэргэжэлтэдтэ гүнзэгыгөөр шудалан үзүүлхэ. Механизаторска кадрнуудые бүхэли жэл соо адляар хүдэлгэхын тулада олон мэргэжэлтэй болгохо зорилгоор кадрнуудай һуралсал эмхидхэхэ.

Дүүргэгдэһэн хүдэлмэриин тоо бүридхэлэй, ажалай нормо дүүргэдэг гуримай, горючи болон түрхихэ материалнуудые гаргашалгын, тракторна болон комбайнова агрегадуудай хүдэлмэри часовой графигаар эмхидхэхэ арга метод тухай асуудалнуудаар МТС бүхэндэ семинарска заняти үнгэргэдэг болохо, тэрэшэлэн хүдөө ажахын машинануудай конструкци үзэхэ, тэдэнэй хойноһоо техническэ харууһа хэхэ тухай прицепщигүүдэй заняти хэхэ.

Машинно-тракторна паркые хадагалха ба һайнаар абажа ябаха тухай

Машинно-тракторна паркые хадагалха ба һайнаар абажа ябадаг болохын тулада республикын Хүдөө ажахын министерствые, КПСС-эй, айкомуудые, аймгүйсэдкомуудые ба МТС-үүдэй директорнүүдые иигэжэ уялгалха:

Полевой хүдэлмэриин дүүрэхэдэ бүхы машинануудаа сэбэрлээд, МТС-эй усадьбада асарха, тракторна бригадын бригадир машинануудаа зэр зэмсэгүүдтэйнь хүсэдөөр МТС-эй главна инженертэ актаар тушааха.

МТС-эй усадьба соо тусгаар талмайда машинануудай доронь юумэ дэбдеэд хадагалха, газаа таладаа байһан частьнуудыень заатагүй тоһодохо, шухала частьнуудыень, жэшээнь, моторно группанууд болон бусадые абаад, складуудта хадагалха, машинануудай частьнуудые дутааһан, үриһан хүнүүдээрнь тэдэниие түлүүлхэ; намар үбэлэй үедэ хоёр дахин МТС-үүд хоорондын шалгалта хэжэ, машинануудые хадагалалгые шалган үзөөд, МТС-эй партийна суглаанууд болон үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ дүнгүүдыень зүбшэн хэлсэхэ.

МТС-эй техникэ ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин экономико үзэхын тулада КПСС-эй ба ВЛКСМ-эй айкомуудай секретарьнуудай, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр болон орлогшонорой, тэрэшэлэн МТС-үүдэй директорнүүд болон главна мэргэжэлтэдэй һуралсал эмхидхэхыень БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствые, ВЛКСМ-эй обкомые, КПСС-эй айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха.

Техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын ба хүдөө ажахын культурануудай ургаса ургуулгаар ехэ амжалта туйлахын түлөө республикын машинно-тракторна станцинууд болон совхозуудай тракторна бригадануудай, механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөнэй услови Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком баталаа.

1955 ондо республикын машинно-тракторна станцинуудай, совхозуудай тракторна бригаданууд болон механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөнэй услови

Тракторна бригаданuудта

Тракторна бригадануудай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдээр иимэ юумэ бии болгохо гэбэл:

Хүдөө ажахын культурануудай ургаса ургуулха түсэб дүүргэһэнэй ба үлүүлэн дүүргэһэнэй, условно трактор бүхэнөөр үндэр бүтээсэ туйлаһанай, зүгөөр 800 гектарһаа бага бэшэ зөөлэн хахалалга хэһэн тракторна бригаданuудта нэгэдэхи һуури олгохо.

Хүдөө ажахын культурануудай ургаса ургуулха түсэб дүүргэһэнэй ба үлүүлэн дүүргэһэнэй, условно трактор бүхэнөөр 700 гектарһаа бага бэшэ зөөлэн хахалалга хэһэн тракторна бригаданuудта хоёрдохи һуури олгохо.

Трактористнуудта

Трактораараа, тусхайлбал: «Универсал»—380, СХТЗ—600, СТЗ-НАТИ—850, ДТ-54—950, С-60—1000, С-80—1200, КДП-35—500, «Беларусь»—500, ХТЗ-7—200 гектар зөөлэн хахалалга һайн шанартайгаар хэһэн, тиихэдэ хүдөө ажахын культурануудай ургаса ургуулха түсэбөө бригадаараа дүүргэһэн трактористнуудта нэгэдэхи һуури олгохо.

Трактораараа, тусхайлбал: «Универсал»—300, СХТЗ—500, СХТЗ-НАТИ—700, ДТ-54—800, С-60—800, С-80—1000, КДП-35—400, «Беларусь»—400, ХТЗ-7—150, гектар зөөлэн хахалалга һайн шанартайгаар нэгэ халаан соо хэһэн, тиихэдэ хүдөө ажахын культурануудай ургаса ургуулха түсэбөө бригадаараа дүүргэһэн трактористнуудта хоёрдохи һуури олгохо.

Комбайнернуудта

Ургасые гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаһан, хүдэлмэриин 20 үдэр соо «Коммунар» ба С-4 гэжэ комбайнуудаар 450 гектарһаа бага бэшэ, С-6—600 гектар ургаса хуряагаад, тэрэ газарһаа «Коммунар», С-4 комбайнаар 4500 центнер таряа, Сталинец-6 комбайнаар 6000 центнер таряа сохиһон, мүн тэрэшэлэн тааруулан зохёогдоһон С-6 комбайнаар 400 га, «Коммунар»—220 га, силоснэ комбайнаар—220 га кукуруза хуряаһан комбайнернуудта нэгэдэхи һуури олгохо.

Ургасые гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаһан, хүдэлмэриин 20 үдэр соо «Коммунар» ба С-4 комбайнаар 350 гектарһаа бага бэшэ, С-6 комбайнаар—500 гектар таряа хуряаһан, «Коммунар» ба С-4 комбайнаар 3500 центнер таряа, С-6 комбайнаар 5000 центнер таряа сохиһон, тааруулан зохёогдоһон С-6 комбайнаар 300 гектарһаа бага бэшэ, «Коммунар» комбайнаар 180 га, силоснэ комбайнаар 180 га кукуруза хуряаһан комбайнернуудта хоёрдохи һуури олгохо.

Дүнгүүдые гаргаха, социалистическэ мүрысөөндэ илагшадые шагнаха тухай

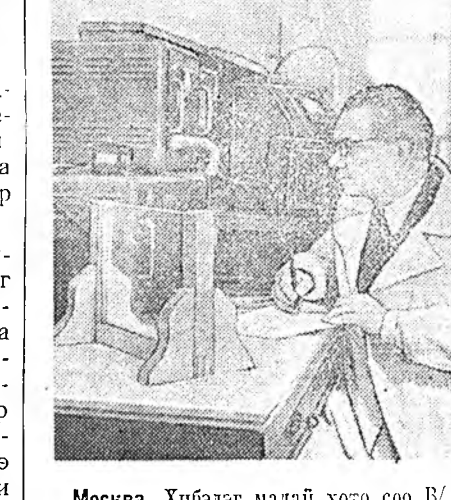
БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерство ба газартаряалангай органуудай болон МТС-үүдэй союзай обком ноябрь һара соо механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха.

Мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлһэн тракторна бригаданuудта БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан Туг барюулха, мүн радиоприёмник үгэлсэхэ ба «Республикын эрхим тракторна бригада» гэһэн нэрэзэргэ олгохо. Иимэ бригаданuудай бригадирнуудта Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой хүндэлэлэй грамота хармаанай часытайгаар үгэхэ ба «Тракторна бригадын эрхим бригадир» гэһэн нэрэзэргэ олгохо.

Мүрысөөндэ хоёрдохи һуури эзэлһэн тракторна бригаданuудта республикын Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой хүндэлэлэй грамота библиотекэтэйгээр үгэхэ, тиихэдэ эдэ тракторна бригаданuудай бригадирнуудта Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой хүндэлэлэй грамота үгэхэ.

Социалистическэ мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлһэн трактористнууд болон комбайнернуудта республикын Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой хүндэлэлэй грамота хармаанай часытайгаар үгэхэ, «Республикын эрхим тракторист», «Республикын эрхим комбайнер» гэһэн нэрэзэргэ олгохо, тиихэдэ хоёрдохи һуури эзэлэгшэдтэ республикын Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй обкомой хүндэлэлэй грамота үгэхэ.

«Республикын эрхим тракторист», «Республикын эрхим комбайнер», «Тракторна бригадын эрхим бригадир» гэһэн нэрэзэргэ абаһан мүрысөөнэй түрүүшүүлэй фамили механизаторнуудай республиканска хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэхэ.

Москва. Хибэдэг малай хото соо В/12 гэжэ витаминай бии бологые шэнжэлхэ үедэ Малажалай научно-шэнжэлэлгын бүхэсоюзна институдай «мечена» (тэмдэглүүлэгдэһэн) атомуудай лабораторидо тэмдэглүүлэгдэһэн атомууд хэрэглэгдэһэн байна. Иимэ туршалга хадаа малай органуудта В/12 витаминай ехээр бии болохо ябадалые тодорхойлхо арга олгоһон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: малай хото соо тэмдэглүүлэгдэһэн атомуудай (кобальтын радиоактивна изотоной) ямар юумэ хэдэгые профессор В. В. Ковальский тодорхойлжо байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Түрэл орон доторнай

Газар малтадаг хүсэ ехэтэй машинанууд

СВЕРДЛОВСК. Уралмашзавод хабсагай малтадаг 6 кубометрын удхууртай хоёрдохи экскаватораа үйлэдбэрилэн гаргаба. Тус экскаватор хатуу шулуутай карьернүүдтэ хүдэлмэрилхөөр хараалагданхай.

Түрүү технологи хэрэглэһэнэй ашаар машина хадаа түрүүшын иимэ экскаваторта орходоо хоёр дахин түргэн хабсарагдаа.

Шэнэ ургасын таряанай гурил

ГРОЗНЫЙ, июлиин 4. (ТАСС). Талын районуудай тээрмэнүүдтэ шэнэ ургасын ороо̄һо таряан татагдажа эхилээ. Мельзаводуправлениин предприятинууд шэнэ түхеэрэлгэнүүдые абаһан байна.

Урдань нилээд ехэ ороо̄һо таряан хүршэ областьнуудта абаашагдажа татагдадаг байгаа һаа, мүнөө нютагай тээрмэнүүдтэ татагдана. Энээнэй эсэстэ транспортна гаргашанууд бага болоо.

Токарь Гедгафовай туйлалта

НАЛЬЧИК, июлиин 4. (ТАСС). Нальчикска машина бүтээлгын заводой токарь Х. Гедгафов табадахи табанжэлэй эхилһэнһээ хойшо 12 жэлэй нормо дүүргээ.

Энэ ехэ амжалта детальнуудые түргэнөөр болбосоруулха арга хэрэглэһэнэй ашаар туйлагдаа. Токарь халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүри 2—2,5 дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Нефтиин өөрынь үнэ доошолно

БАКУ, июлиин 4. (ТАСС). «Молотовнефть» управлениин долоодохи олзоборилгын коллектив найма һарынгаа даалгабариие үсэгэлдэр дүүргээ. Жэлэй эхинһээ хойшо нефть малтан абалга эндэ 50 гаран процентээр дээшэлээ. Шэнгэн түлишын өөрынь үнэ 45 процент доошолһон байна.

Июньдэ нефтиин тонно бүхэнэй үнэ майнхида орходоо 60 тухай процентээр химда байба.

Ороной полинууд дээрэ

Машинаар таряа хуряаха түсэбөө дүүргэбэ

АСТРАХАН-НАЗАР. (Азербайджанска ССР). Астрахан-Назарска МТС-эй механизаторнууд намарай таряа машинаар хуряаха түсэбөө дүүргэбэ. 20 мянга гаран гектар талмайн таряан хадагдаа. Комбайнаар үдэртөө дунда зэргээр 20 гектар таряан хадагдана. Таряа хуряалга үргэлжэлһөөр.

Хуряалгын болзор хороогдоно

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Хойто Осетиин колхозууд болон совхозуудта хуряалгын хүдэлмэри үргэлжэжэ байна. Ячмениин хүряагдаһанай һүүлээр намарай шэниисэ хуряалга эхилээ. Аланска, Кировскэ болон бусад районуудай совхозуудта гектар бүриһөө 18—22 центнер таряан хуряагдана.

Гектарһаа 180—200 пүүд ячмень

НИКОЛАЕВ. Областиин урда районуудай совхозууд болон колхозуудта намарай ячмень хадагдажа эхилээ. Хаа хаанагүй энэ культурын элбэг ехэ ургаса ургуулагдаа. Очаковска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо гектар бүриһөө 180—200 пүүд таряа хуряагдана.

Июлиин 5. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Силоснэ барилгада коммунистнуудай эмхидхэхы үүргэ

Малажалһаа продуктнуудые ехээр абадаг болохо тухай парти, правительствын табиһан зорилгые бэелүүлэн, Заиграйн аймагай колхозууд мүнөө жэл малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулба. 3 мянгаад гектарта кукуруза таригдаа. Сабшалан һайжаруулха, уһалха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэбэ. Карл Марксын, Калининай, Димитровой нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд гол горхонуудта хаалта хэжэ, уһалагдадаг сабшалангай талмайе мүнөө жэл нилээд үргэдхэбэ. Тэрэнэй ашаар сабшалан дээрэхи ногооной гараса мүнөө яһала һайн.

Мүнөө үедэ манай аймагай колхознигууд болон механизаторнууд тарилгые һайнаар харууһалха, үбһэ, таряанай хуряалгые бэлэдхэл түгэлдэрөөр угтаха хэрэгтэ бүхы оролдолго, хүсэеэ табинхай. Элэ үдэрнүүдтэ силоснэ барилга түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Мүнөө жэл аймагай колхозууд 24 мянган тонно силосэй траншей, башни гэхэ мэтые шэнээр бариха юм.

Имэ ехэ хэмжээнэй шухала хүдэлмэридэ хүн зоние олоор хабаадуулжа, барилгые түргэнөөр дүүргэхэ зорилгоор партиин айкомой пленум дээрэ «Аймаг дотор силоснэ барилгын ямараар ябуулагдажа байһан тухай» асуудал тусхай зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Тэрэнэй һүүлээр колхозууд болон предприятинуудай партийна организацинууд энэ асуудалые һайнаар хэлсэжэ, барилгада хабаадалсаһан колхозннгууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай дунда эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

Партийна организациин ябуулһан эмхидхэлэй хүдэлмэриин аша үрэ харагдаа. Июниин 20-ной мэдээгээр хамта дээрээ 34243 кубометр газар машинаар болон гараар малтагдаад байна. Газар малталгын хүдэлмэри мүнөө улам бүри хурдадхагдажа, ойрын үдэрнүүдтэ сүм дүүргэгдэхээр болоо. Тиихэдэ 7500 тонно силосэй багтаха траншей, набтар башнинууд ханалагдажа дүүрээд, 12800 тоннын траншейнүүд баригдажа байна.

Траншей, башнинуудые шулуугаар бариха талаар урдынгаа дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэн, манай колхозууд мүнөө жэл 25 набтар башни шулуугаар барижа байнхай. Траншей, башнинуудай ханые мүн шлакобетоноор болон 6 — 8 сантиметр зузаантай модон палаахааршье хэнэбди. Колхозой правлени ба парторганизациин энэ хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандаһан газарта барилгын хүдэлмэри һайнаар ябана. Жэшээлбэл, Калининай нэрэмжэтэ колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Постников, парторганизациинь секретарь нүхэр Шульгин) 525 тоннын траншей богонихон болзор соо барижа дүүргээд, мүнөө шулуугаар 2 набтар башни барижа эхилээ. Эндэхи парторганизаци барилгашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, хүнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллуулжа шадаһан байна.

Тельманэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгтэ мүн ехэ анхарал табижа, барилгын хүдэлмэриие эршэтэйгээр ябуулна. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Матвеев, парторганизациинь секретарь нүхэр Чмелев) шулуун ханатай 1000 тоннын траншей баригдажа дүүрэбэ. Тиихэдэ 2600 тонно силосэй багтаха хэдэн траншейн нүхэн малтагдажа дүүрээд, ханалагдажа байнхай.

Аймагай промышленна предприятинууд ба эмхи зургаануудай коллективүүд шефтээ абаһан колхозуудтаа ехээр туһална. Хандагатайн леспромхозой коллектив Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 700 тоннын шулуун ханатай траншей барижа дүүргэбэ. Эрийскэ леспромхозой коллектив Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 4 набтар башни барижа дүүргээд, мүнөө үшөө хэдэн зуун тоннын багтаамжатай траншейн нүхэ малтаад, ханалха материал бэлдээд байна. Онохойн СМУ-гэй коллектив шефтээ абаһан Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо 2 мянга гаран тоннын багтаха траншейн нүхэ малтажа, хадһаань ехэнхиие ханалжа дүүргээ. Тиихэдэ Шулуутайн леспромхозой коллектив Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо шефскэ туһаламжа һайнаар үзүүлнэ. Тус коллектив эндэ 900 тоннын силоснэ түхеэрэлгэ хэжэ үгэбэ. Аймпотребсоюзай, аймагай лесхозой коллективүүд шефтээ абаһан колхозуудтаа муу бэшээр туһална. Дээрэ заагдаһан коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд болон парторганизацинууд шефтээ абаһан колхозуудтаа туһалжа, силоснэ барилгые хурдадхаха зорилготой эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулһан, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байха юм.

Гэхэтэй хамта, зарим колхозуудта, илангаяа Димитровой нэрэмжэтэ, «Улаан-Эрхирик» болон бусад колхозуудта силоснэ барилга тон һулаар ябуулагдажа байна. Курбын МТС (директорынь нүхэр Филиппов, парторганизациинь секретарь нүхэр Овчинников) энэ шухала хүдэлмэриие тон муугаар хүтэлбэрилнэ. Гадна, тус МТС-эй коллективһээ шефтээ абаһан Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо 8 хүн 9 үдэр соо хүдэлхэ зуураа, арай гэжэ силоснэ траншейн нэгэ секциин хахадые шулуугаар ханалһан байха юм.

КПСС-эй обкомой тогтоолой ёһоор, Улан-Удэ городой Железнодорожно районой зарим промышленна предприятинууд манай аймагай колхозуудта нэгэ хэлэн силоснэ түхеэрэлгэнүүдые хэхэ уялгатай байһан аад, өөдтэй юумэ хэнэгүй. Жэшээлбэл, гүрэнэй заводой коллектив «Улаан-Эрхирик» колхоздо 2600 тоннын силоснэ түхеэрэлгэ барижа үгэхэ ёһотой аад, мүнөө хүрэтэр мүртэй юумэ хээдүй байһаар. Мүн тэрэшэлэн бэшэшье предприятинуудынь шефтээ абаһан колхозуудтаа муугаар туһална. Имэһээ партиин Железнодорожно райком энээн тушаа анхаралаа табиха зэргэтэй болоно.

Бүгэдэарадай удхашанартай энэ шухала хэрэгтэ партийна организацинууд бүхы хүсөөрөө туһалха зэргэтэй.

Ф. Попов, КПСС-эй Заиграйн айкомой секретарь.

Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ артелиин һаалишан Цыремжит Базаровна Цыренова социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлдэг. Ажахын энэ жэлэй 9 һара соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 889 литр һү һаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һаалишан Цыренова.

О. Березковой фото.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Баргажанай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Е. П. Максимова, Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Сутормина, Кяхта городой гэрэй эзэн эхэнэр Е. А. Филиппова, Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Е. И. Снегирёва гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 9 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор шагнагдаа. Тэдэнэй тоодо Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ц. Ц. Цыбикова, Баргажанай аймагай Баянгол тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Д. А. Бадмаева болон бусад бии.

Долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 21 хүн шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ханда Бадмажапова, Кяхта городой бурят дунда һургуулиин багша Ц. Р. Будаева болон бусад бии.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 29 эхэнүүд, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 44 хүн шагнагдаһан байна.

Зунай зохистой үедэ загаһа ехээр бария!

Зарим дүнгүүд

Республикымнай арадай ажахыда загаһа барилга горьтойхон һуури эзэлнэ. Мүнөө загаһа барилгын зунай сезон түлэг дундаа ябажа байна. Загаһа бариха гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэлгэ энэ сезоной хүдэлмэриие амжалтатайгаар үнгэргэлгэһөө ехээр дулдыдаха байна. Зунай үеын иимэ ехэ удхашанартай байһаниие мэдэжэ байһан түрүү загаһашад һайн бэлэдхэлтэйгээр хүдэлмэреэ эхилээд, түрүүшын амжалта туйлажа байна. Тэрэ тоодо Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай коллективэйхид сезонно хүдэлмэреэ эхилэнхэй. Тэдэнэр загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбэй хахадһаань ехэнхиие гурбадахи кварталай түрүүшын һара — июль соо дүүргэхэ зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, энэ һарада загаһа барилгын эгээл таатай үе, мүн загаһанай таргалжа эхилдэг саг байна бшуу.

Загаһанай комбинат гансахан өөрынгөө загаһашадые хүтэлбэрилхэ бэшэ, харин загаһашад-колхознигуудай хүдэлмэриие эмхидхэлсэхэ, тэдэниие зэр зэмсэгүүдээр хангаха уялгатай. Эндэхи загаһа барилгын колхозуудай хүдэлмэриие хаража үзэхэдэ, зарим дутагдалнууд бии байна. Жэшээнь, Хрущевой нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхоз зунай сезониие бэлэдхэл муутайгаар эхилбэ. Июль һара гаратар тус колхозой удаан саг соо табигдадаг губшуурнууд бэлэн болгогдоодүй байгаа. Загаһашадай хүдэлмэриин гол техникэ болохо катернууд һая болотор эрье дээрээ хэбтэһэн байна. Колхозой олон загаһашад сезонно хүдэлмэридөө мүнөө болотор гараагүй, хубиингаа ажал хэжэ гэр тойронгоо байһаар.

Комбинадай бригадануудай хүдэлмэриие хараха болоо һаа, баһал дутагдалнууд олон. Удаан саг соо табигдадаг губшуурнуудта хэрэгтэй якорьнууд дуталдана. Бригадануудай катер, моторно онгосо болон бусад техникэдэ хэрэгтэй горючи түрхихэ материалнууд хүсэд хүбаагдаагүй байһаар. Зунай халууда баригдаһан загаһые гутаахагүйн тулада тушаан абалгын пунктнуудые үни хада түхеэрхэ хэрэгтэй байгаа. Гэбэшье, загаһа барилгын Елзиха гэжэ газарта тушаан абалгын пункт мүнөө болотор түхеэрэгдээгүй. Эндэ загаһашадай байха гэр байрнууд үсөөн, бии байһан гэрнүүдыешье хүсэд һайнаар заһабарилагдаагүй байха юм.

Комбинадай загаһа бариха хахад жэлэйнь түсэб арайхан гэжэ дүүргэгдэбэ. Яахадаа тиигээб гэхэдэ, комбинадай хүтэлбэрилэгшэд зунай сезоной дүүрэтэр загаһа бариха даалгабаряа лаб дүүргэхэбди гэжэ ехээр найдашаһан байгаа. Энэнь тон буруу һанал мүн. Тэдэнэр промышленна предприятинуудай бүхы коллективүүдтэл адли, түсэбһөө галуу продукци Эхэ орондоо шадаал һаа ехээр үгэхын түлөө тэмсэжэ, табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаад, ехэ амжалта туйлажа байна. Жэшээнь, нүхэр Стулёвой хүтэлбэрилдэг загаһашадай бригада хахад жэлэйнгээ даалгабариие болзорһоонь урид дүүргээ. Тэрэшэлэн Кировэй, Чапаевай нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхозууд мүн лэ иимэ амжалта туйлаһан байна. Эдэнэй хүдэлмэриин баян дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгожо юундэ болохогүйб?

Мүнөө жэлдэ загаһанай һүрэгэй ябаһан газарые бэдэрэн олохо катернууд загаһашадта ехэхэн туһа хүргэхэ байна. Тиимэһээнь загаһа бэдэрэгшэдтэй бригадануудай хүдэлмэриие хоорондоо барисаатайгаар эмхидхэжэ, хүдэлмэридэнь түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Д. Гыргенов.

Шэнэ амжалтануудай түлөө

Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые 103,5 процент дүүргэжэ, Майн 1-нэй һайндэрые угтаа һэн. Тиин республикын загаһашадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлхэһээ гадна, Загаһанай промышленностиин министерствын бүхэсоюзна хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Энэ колхозой загаһашад туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амараагүй. Архангельска ба Мурманска областьнуудай загаһашадай уряае халуунаар дэмжэжэ, оронойнгоо ажалшадта загаһа бүри ехээр үгэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Тэдэнэр жэлэй эсэс болотор үшөө 800 центнер эрхим шанартай загаһа гүрэндөө тушааха гэһэн шэнэ уялга һаяхан болоһон үйлэдбэриингөө суглаан дээрэ абаа. Тэрэ суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Андреев, бригадирнууд Михаил Редько, Георгий Хлёскин гэгшэд үгэ хэлэхэ зуураа, ажалай шэнэ амжалта туйлахыень загаһашадаа уряалһан байна.

Мүнөө тус колхозой загаһашад дүрбэн ехэ губшуур далайда табинхай. Тэдэнь намар болотор уһан соогоо байха юм. Ороһон загаһануудынь үдэртөө хэдэн дахин, гээлтэгүйгөөр абтажа байдаг. Бригада хоорондын мүрысөөнэй дүн саг соогоо гаргагдана. Ажалай түрүүшүүл Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнэ. Колхозой 4 бригада зунай сезоной эхилһэнһээ хойшо хэдэн арбаад центнер омуль, ондоошье загаһа Горячинскын загаһанай заводто тушаагаад байна. Эдэ загаһашадай социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа, абаһан уялгаяа бодото дээрэнь амжалтатайгаар дүүргэхэнь лабтай.

М. Балаганский.

Бюро дээрээ түрүүлэгшын тоосоон табигдаба

Һаяхан Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой партийна организациин бюро үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябаса тухай колхозой түрүүлэгшэ коммунист М. Вильмовэй тоосоое шагнаба.

Колхозой бригаданууд үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие муу бэшээр ябуулаа. Бригаданууд үбһэндэ үглөө мүнөө орохоор бэлэн болонхой. Колхоз энэ жэлдэ 14195 центнер бүдүүн тэжээл, 2125 тонно шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ, тэрэ тоодо 1500 тонно силос дараха юм. Мүнөө 11 сенокосилка, 11 морин тармуур, алха, дүшэ, хажуур, гар тармуур гэхэ мэтэ зэмсэгүүд бэлэн болгогдонхой.

Үбһэшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайнаар ябуулха тухай бюро дээрэ хэлсэгдээ. Агитаторнуудай состав шэнээр баталагдаба. Бригада бүхэндэ 2—3 агитаторнууд томилогдоо.

— Агитаторнууд ниитэ-политическэ хүдэлмэриие ажахын асуудалнуудтай нягта холбоотойгоор ябуулха ёһотой. Тэдэнэр гансал уряалха бэшэ, харин өөһэдөө жэшээ харуулжа, зоной зориг бадаруулха ёһотой,—гэжэ парторганизациин секретарь нүхэр Н. Красиков хэлэбэ.

Партбюро элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, үбһэ хуряалгада июлиин 1-һээ жэгдэрэн оролго эмхидхэхыень колхозой правленидэ дурадхаба.

Табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө

Эхэ оронойнмнай ажалшад Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэри доро коммунизм байгуулха замаар амжалтатайгаар дабшажа ябана.

Советскэ арад агууехэ вождь В. И. Ленин, тэрэнэй хэрэгые агууехэ үргэлжэлүүлэгшэ И. В. Сталинай һургаалнуудые бодото дээрэнь бэелүүлэн социалистическэ гүрэнэйнгөө хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэнэ. Жэл ерэхэ бүхэндэ оронойнмнай арадай ажахые хүгжөөлгөөр шэнэ шэнэ амжалтанууд туйлагдана. Мүнөө советскэ хүнүүд табадахи табанжэлэй һүүлшын жэлэй даалгабариие бэелүүлжэ байна.

Тэрэ тоодо Улан-Удэ городой Городской районой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажалай ехэхэн дэбжэлтэтэйгээр табадахи табанжэлэй даалгабарита түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Үнгэрһэн 4 жэл 3 һара соо районой предприятинууд продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэй түсэбые 91,6 процент дүүргээ. Олон предприятинуудай коллективүүд доторойнгоо арга боломжонуудые тооложо үзөөд, табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь бүри урид дүүргэхэ талаар шэнэ уялгануудые баталан абаа. Районой ажалшад бүхы дээрээ продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ даалгабариие ноябриин 7-ной һайндэртэ сүм дүүргэхэ байна. Үйлэдбэриин 900 түрүүшүүл табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбүүдые үни хада дүүргэжэрхёод, удаадахи табанжэлэй түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэй тоодо шэлэй заводой мастер, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Голощапова, шэл отологшо нүхэр Яптуев, Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин котельщик нүхэр Савельев, судна заһабарилгын заводой фрезеровщик нүхэр Хохряков, хилээмэнэй № 1 заводой дрожжи шанагша нүхэр Гуслякова, «Механлит» заводой модельщик нүхэр Линхобоев болон бусад оролсоно.

Ямар партийна организацида ажахые һайжаруулха талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулагданаб, тэндэхи предприяти мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана гэжэ дүй дүршэл харуулна. Энэ талаар Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин партийна организациие тэмдэглэхэдэ болоно. Үшөө апрель һарын хоёрдохи хахадта тус артелиин коллектив табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн тухайгаа мэдээсээ һэн. Эндэ үнгэрһэн дүрбэн жэл соо ажалай бүтээсэ аяар 80 процентээр дээшэлһэн, үйлэдбэрилэн гаргадаг продукциин ассортимент нилээд үргэдэһэн ба шанарынь һайжарһан, өөрынь үнэ ехээр химдарһан байха юм.

Артелиин хүдэлмэришэд хайшан гээд хүдэлмэрилхэдөө иимэ амжалта туйлааб гэхэдэ, ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, үйлэдбэри дээрэ шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ ба бии байһан зэр зэмсэгүүдээ дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха тухай асуудалнуудые партийна организаци ба хүтэлбэрилэгшэд гол анхаралдаа абаһан байна. Тиин партийна организациин хүтэлбэри доро табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар эхилһэн байна. Партбюронь партийна суглаанай зүбшэн хэлсэлгэдэ үйлэдбэриин шухала асуудалнуудые табидаг, дутуу дунданаудые усадхаха хэмжээнүүдые - хараалдаг. Нэгэ үедэ уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын хүдэлмэри муудаад байгаа. Партбюро тус асуудалые партиин нээмэл суглаан дээрэ табиһан байна. Тэрэнэй һүүлээр энэ хүдэлмэри эрид һайжаржа, уданшьегүй уралан нарижуулгын 30 дурадхалнууд ороһон юм. Тэдэнэй олонхинь үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлэгдэжэ нилээд аша туһа үгөө.

Тэрэшэлэн «Механлит» заводой партийна организаци (секретаринь нүхэр Смагин) зорилгоёо зүбөөр ойлгодог ба шиидхэдэг. Табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ коммунистнууд түрүүлжэ ябана. Үйлэдбэри дээрэ ажалай түрүү арга ба шэнэ техникэ хэрэглэхын түлөө тэмсэлдэ имагтал коммунистнууд түрүү зэргэдэ ябана.

Заһабарилгын заводой партийна организаци (секретаринь нүхэр Языков) ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Парторганизаци предприятиингаа ажахын ябуулгые шалгаха эрхээ бэелүүлэн, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар асуудалнуудые зүбөөр шиидхэнэ, үйлэдбэридэхи дутагдалнуудые усадхалгада хүдэлмэришэдэй эршэ зоригые элсүүлнэ.

Районой зарим предприятинуудта имэнүүд амжалтанууд туйлагдажа байбашье, олохон партийна организацинууд үйлэдбэриин асуудалнуудые үшөөл муугаар шиидхэнэ, предприятиингаа экономикые хүсэдөөр шэнжэлнэгүй, хүдэлмэришэдэй дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулна. Ушар имэһээ район дотор табанжэлэй түсэбые дүүргэлгээр гээгдэжэ ябаһан предприятинууд бии байна. Тэдэнэй тоодо һээы дарадаг фабрика, механизированнэ шэлэй завод, «Бурмонголстрой», «Забайкаллестрансстрой» трестнүүд оролсоно.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ предприятиин хүдэлмэриие нэгэ жэгдээр ябуулха гээшэ тон шухала. Гэбэшье, зарим предприятинууд һара соо нэгэ жэгдээр ажалланагүй. Тиимэһээ хүсэ ехэтэ түхеэрэлгэнүүдэй миин байха, үйлэдбэриин талмайнуудай хүсэд ашаглагдахагүй, голодоһо гаргаха ябадал үзэгдэнэ. Ингэжэ түсэбгүйгөөр хүдэлмэрилхэ, яараха, тэбдэхэ ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Жэл ерэхэ бүхэндэ абтажа байһан шэнэ шэнэ техникые зүбөөр ашаглаха ба үйлэдбэриин процессүүдые комплексноор механизацилха ябадал ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ мүн лэ ехээр нүлөөлнэ. Зарим предприятинуудай коллективүүд энэ талаар бага бэшэ амжалта туйланхай. Жэшээнь, кондитерска фабрикада, Кировэй нэрэмжэтэ артельдэ олонхи процессүүд дээрэ гараар хэгдэдэг хүдэлмэри гүйсэд механизацилагдаһан байна.

Гэхэтэй хамта, зарим предприятинуудай партийна организацинууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилгада, бии байһан механизмуудые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. «Бурмонголстрой», «Забайкаллестрансстрой» трестнүүдэй барилгын участогуудта механизмууд илангаяа муугаар ашаглагдана. «Бурмонголстрой» трестын түхеэрэлгэнүүдэй оройдоол 40—45 процентнь ашаглагдана. Гадна, хүсэ ехэтэ механизмуудай миин байхада олон хүдэлмэриинүүд гараар хэгдэһээр. Механизмуудые үрэ ехэтэйгээр ашаглахын тулада предприятинуудай партийна организаци болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд онсо анхарал хандуулха зэргэтэй.

Уралан нарижуулга ба ухаалан зохёолго хадаа олониитэ хүдэлмэришэдэй творческо эдэбхиие үргэдхэхэ формо байһаниинь мэдээжэ. Ухаалан зохёолго хадаа техническэ шэнэ туйлалтануудай, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгын эшэ үндэһэниинь болоно. Теэд олохон партийна организацинууд тус асуудалда анхаралаа багаар хандуулна. Нёдондо жэлдэ дээрэ дурсагдагша трестнүүдтэ, кондитерска ба махоркын фабрикануудта уралан нарижуулгын миил 1 — 2 дурадхалнууд оруулагдаһан байна. Зарим предприятинуудта энэ шухала асуудалые шиидхэхэ хэрэгтэ албан хойрогоор хандаха ябадал үзэгдэдэг. Хилээмэнэй заводой хүдэлмэришэд нүхэд Солодухин, Иванов гэгшэдэй һайшаалта хэдэн дурадхалнуудые оруулбашье һаань, тэдэнь дэмжэгдэнэгүй. Тэрэшэлэн механизированнэ шэлэй заводто шэл отололго механизацилха тухай хөөрэлдөөн эхилһээр үнинэй. Теэд тэрэнь бодото дээрээ бэелүүлэгдэнэгүй.

Ажалай бүтээсые эрид шууд дээшэлүүлхын түлөө хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэл оролдолгыень үргэдхэхэ, социалистическэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэниие эдэбхи ехэтэйгээр хабаадуулха хэрэгтэй. Район дотор олон тоото хүдэлмэришэд имагтал социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэйнгээ ашаар табанжэлэйнгээ түсэбүүдые уридшалан дүүргэнхэй. Теэд тэдэ түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэл олониитын дунда муугаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Олон предприятинуудай техническэ соведүүд мууса хүдэлмэрилнэ. Тэдэниие хүтэлбэрилдэг инженернүүд түрүүшүүлэй хүдэлмэриин баян дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохын түлөө һулаар тэмсэнэ. Тиихэдэ, «Забайкаллестрансстрой» трест болон бусад предприятинуудта мүнөө болотор техническэ соведүүд байгуулагдаашьегүй байһаар.

Ажалай түрүү дүй дүршэлые дэмжэхэ, тэрэниие бүгэдын шадабари болгохо гээшэ партийна организацинуудай нангин уялга болоно. Ажалай түрүү дүй дүршэлые андалдан абалсалгые эрид һайжаруулха гэжэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө эригдэнэ. Партийна организацинууд социалистическэ мүрысөө үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилхэ ёһотой. Мүнөө дээрээ энэ асуудалаар тэдэнэй хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд бии. Зарим предприятинуудта, илангаяа хүдэлмэришэн бүхэнэй хоорондо социалистическэ мүрысөөн ёһотэдыгээр эмхидхэгдэнэ, мүрысөө хүтэлбэрилгэ гансахан уялга абалгаар лэ хизаарлагдадаг байна.

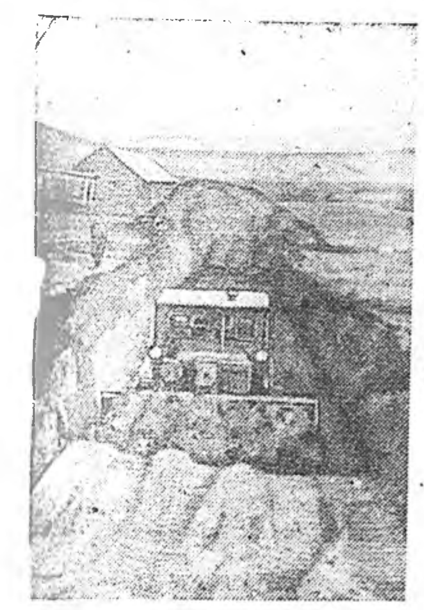
Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөнэй Хандалга соо үйлэдбэриин доторой резервнүүдые элирүүлэн ашаглалгада онсо анхарал хандуулагдаа. Тус Хандалгые предприятинуудай партийна ба хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсээбди. Тиин доторой резервнүүдые элирүүлхэ, үйлэдбэриин талмай болон машина зэмсэгүүдые һайнаар ашаглаха, продукциин өөрынь үные химдаруулха, шанарыень һайжаруулха талаар тусхай хэмжээ-ябуулганууд хараалагданхай.

Үйлэдбэри дээрэ партийна организациин үүргые дээшэлүүлхэ, администрациин ажал-ябуулгые шалгажа байха ба үйлэдбэри дээрэ наука ба практикын шэнэ туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ хадаа табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө партийна организациин ёһотой тэмсэл болоно.

С. БАДМАЦЫРЕНОВ, КПСС-эй Городской райкомой секретарь.

Силоснэ барилгые удааруулжа болохогүй

☆ ☆ ☆

Силоснэ траншей малталга дээрээ Бичурын МТС-эй бульдозеристнүүд А. Т. Слепнев, К. К. Слепнев гэгшэд эрхимээр ажаллажа, эдэнэр халдан соо 120 кубометр шорой малтаха аад, 160—170 кубометр шорой малтана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тэдэнэй агрегат «Защита мира» колхоздо 500 тонно силосэй багтаха траншей малтажа байна.

А. Мантаевай фото.

Республикын колхозуудта силоснэ барилгын ябаса тухай 1955 оной июлиин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Бэлэн болоһониинь	Баригдажа байһаниинь	Малтажа хаягдаһан шорой
Кударын	51,3	29,4	79,1
Заиграйн	49,4	52,5	100,0
Прибайкальска	45,5	24,0	68,0
Бичурын	37,3	43,4	94,2
Яруунын	29,4	22,8	73,8
Сэлэнгын	26,3	33,8	66,1
Баргажанай	24,9	63,4	100,0
Кабанскын	23,0	14,0	35,1
Иволгын	22,9	28,4	30,8
Курумканай	20,0	16,4	17,9
Б-Кударын	17,1	12,5	51,3
Хэжэнгын	14,0	8,3	18,0
Закаменай	13,9	35,6	40,2
Кяхтын	13,5	26,6	50,0
Зэдын	12,6	32,6	64,0
Мухаршэбэрэй	8,8	28,3	70,0
Хоринн	8,7	39,2	57,0
Тарбагатайн	8,4	35,2	21,4
Торинн	1,3	22,4	11,6
Түнхэнэй	1,1	22,2	35,6

* * *

Энэ мэдээн дээрэһээ харахада олон аймагуудта силоснэ барилга ехэ муугаар ябуулагдажа байна. Түнхэнэй, Торинн, Тарбагатайн болон бусад аймагуудай олон колхозууд энэ хүдэлмэрине ехээр унжагайруулаа. Зарим аймагуудай олон колхозуудта траншейн нүхэнүүдые олоор малтаад, тэдэнээ ханалха хүдэлмэри дары эмхидхэнэгүй.

Колхоз, совхоз бүхэн силоснэ барилгые июлиин 15 болотор заатагүй дүүргэхын тулада зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Эрхим шанартай силосэй түлөө

Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой центр хада уулануудаар хүреэлэгдэһэн Субагтада оршодог. Тус колхозой центрые тойроод, малажалай хэдэн арбаад фермэ ба отаранууд байражанхай. Колхозой центрын урда захада шэнээр баригдаһан гэрнүүд жэрылдэнэ. Удабашьегүй, колхозой правлениин контородо хүрэжэ ерэбэбди. Тосхонойхид баран ажалдаа гарашаһан хэбэртэй—хон жэн. Контородо ороходомнай зон үгы, гансал колхозой түрүүлэгшэ Цыбик Дашиевич Доржиев һууба. Түрүүлэгшэ сүлөөгүйшье һаа, бидэнтэй хөөрэлдэжэ эхилбэ: «Парти, правительствын уряагаар энэ колхоздо түрүүлэгшээр энэ хабар ерээд, мүнөө ажаллажа байнаб. Мүнөөдэрэймнай шухала зорилгын нэгэниинь силоснэ траншейнүүдые малтаха, кукурузынгаа ургасые зөөри болгожо, һайн шанартай силос дарахын тула оролдолго мүн болоно. Мүнөө хабар бидэнэр тусгаар шэлэгдэһэн эгээн һайн, үрэжэлтэй газарнууд болохо Дээдэ Субагта, Суужи ба Сафронководо хамтадаа 480 гектар кукуруза таряабди. Аяар эртэ хабарһаа хойшо кукурузынгаа полинуудта га бүридэнь 20—25 тонно наг шэбхэ, үнэһэ гаргажа үтэгжүүлээ һэмди. Мүнөө кукурузымнай гараса тон һайн, нэгэ жэгдэ. Бидэ кукурузаяа таряад, һанаагаа амарнагүйбди. Тэрэнэй ургасые эзэн ёһоор харууһалга эмхидхээбди, 5900 тонно силосэй багтахаар арбаад гаран траншей барижа байнабди. Дурсагдаһан шухала зорилгонуудаа дүүргэбэл, ерэхэ жэлдэ 2 дахин ехэ һү һааха, 2,5 дахин ехэ нооһо хайшалха болон малайнгаа тоо толгойе, үүлтэрыень нилээд һайжаруулха зорилготойбди» гээд түрүүлэгшэ дүүргэбэ.

Субагта һууриһаа зүүлжээ зурыһан харгыгаар силоснэ траншейнүүдые малтажа байһан колхознигууд, шефүүд 6 траншей һаяын үдэрнүүдтэ барижа дүүргэхэ болоод байба. Энэ колхоздо шефскэ туһаламжа хүргэхэеэ аймагай предприятинууд, организацинууд ба һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд ерэнхэй. Тэдэнэй дунда аймагай милициин отделениин 7 хүдэлмэрилэгшэд өөрынгөө партийна организациин секретарь Ф. И. Губенкын хүтэлбэри доро 100—100 тонно силосэй багтаамжатай 2 траншейн нүхые шулуугаар ханалжа байна. Харахада эдэнэр ехэ сүлөөгүй, унаһан малгайгаа абангүйгөөр ажаллана. Эдэнэрэй хоёрынь шулуу буталжа, ябталхада таарамжатай болгохын тула бэлдэнэ, нэгэниинь модо хайна, нүгөөдүүлынь шорой цемент хоёрые холижо, ябталһан шулуугаа шабана. Удабашьегүй, эндэхи барилгашадай ахалагша Губенко өөрынгөө ажал тухай манда хөөрэжэ эхилнэ:

—Бидэнэр партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ зорилготой ажаллажа байнабди. Майн 22-һоо эхилээд, мүнөөдэр болотор 100—100 тонно силос багтахаар 2 нүхэ бэлэдхээд, нэгыень июлиин 5-да дүүргэбэбди. Ямаршье ажалда шадабари хэрэгтэй. Бидэ нүхэеэ малтаһанай һүүлээр тэрэ доронь шулуугаар бүхэ ханалнабди, цементээр һайса жэлэнэбди. Нүхэнэйнгөө оёорой өөдөө болохо бүри хабтагай модоёо адли өөдэнь болголсонобди. Иигэжэ шабахада, траншейн хаяа, хананууд гэрэй штукатурдагдаһан хана шэнги жэгдэ болоно. Шулуугаа нүхэн руу хаяжа, оёоройнь газарые эбдэхэгүйн тула шулуу зөөхэ тусгаар гэшхүүр хээбди. Мүн хэрэгтэй гар зэмсэгүүд баран һайн, таарамжатай. Хэнэйшье мэдэхээр, үдэрэй халуунда ажал хэхэдэ хүндэ байдаг. Иимэһээ үглөөгүүр 5 сагта ажалдаа гаража, үдын халуун болотор ажаллаад, үдэшын һэрюунһээ боро хараан болотор хүдэлмэрилнэбди. Иигэжэ ажаллахада ажал ехэ бүтээсэтэй.

Эндэ коммунистнууд В. М. Тимофеев, С. Д. Жамбалтаров, Н. Ф. Веточников, Г. К. Белянский гэгшэд ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Шефскэ организациин хүдэлмэришэдэй нэгэн И. И. Кожевников нүхэдэйнгөө зүгһөө хэлэнэ: «Ганса бидэ 100 тоннын траншей, нэгэ нүхэ малтаад, һанаагаа амархагүйбди, харин силос даралсажа үгэхэбди».

Эдэ хүдэлмэришэдтэй сугтаа мүн хэдэн колхознигууд ба Кяхтын 2-дохи дунда һургуулиинхид, культурно-гэгээрэлэй һургуулиинхид баһа нүхэеэ малтажа, ханыль шабана, шадал соогоо оролдоно. Колхознигуудай нэгэн, модошо дархан Цырен-Базар Бадмаев иигэжэ хөөрэнэ:

—Энээнһээ урда жэлнүүдтэ силосэй нүхэнэй хана, оёорынь шулуугаар бэшэ, харин модоор хэтшэ бэлэйбди. Модоор ханалхадамнай хура борооной ороходо ханын забһараар нүхэ һүбэ бии болоод, силоснай гутажа, үжэшэдэг һэн. Гадна, модоор хэгдэһэн хана 2—3 жэлһээ сааша байдаггүй, үмхиршэдэг, дахяад шэнээр барихаһаа гү, али һэльбэн заһахаһаа бэшэ аргагүй болодог һэн. Харин мүнөө жэлдэ түрүүшынхеэ шулуугаар ханалжа барибабди. Энэ тон һайшаалтай. Юуб гэбэл, энэшни тон бүхэ, харин минии аша гушанар хожомоо эндэшни силос даража байхал.

Иигэжэ хэлэхэдэнь, тэндэ һуугаашад хүхижэ энеэлдэнэ.

Субагтын хадын боорёор барилгын шулуун тон элбэг. Мүнөө колхознигууд нютагайнгаа бии байгаа баялигые хэрэглэжэ, ганса силоснэ траншейнүүдые бариха бэшэ, малай байрануудые барихаар хараална. Эндэхи колхознигууд ба шефүүд туйлаһандаа һанаагаа нэгэшье амарнагүй, харин 13 траншей июлиин 15 болотор бэлэн болгохо зорилготой оролдоно. Ерэхэ жэлдэ энэ колхозой фермэнүүд ба отарануудай малшад дабһалагдаһан мангир шэнги хүхэ ногоон силос малдаа үгэхэ байха.

С. Ангабаев,
В. Батаров.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

СИЛОСНЭ БАРИЛГАНУУД

Эгэтын МТС «Коммунизм» колхоздо силоснэ траншейнүүдэй нүхэ малтахын тула бульдозер ба скрепер эльгээһэн юм. Энэ ажал дээрэ трактористнууд Д. Дашиев, Р. Цыдыпов, Г. Алемасов, Г. Климов гэгшэд бүхэли сүүдхэ соо ээлжэлэн хүдэлмэрилхэ зуураа, халаанайнгаа даалгабарине нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэнэ.

Тус колхоздо мүнөө 12 траншей, 2 набтар башни бэлэн болоо. Мүнөө силоснэ барилгын хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

САБШАЛАН ДЭЭРЭ

Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин сабшалан дээрэ Даши Цыбенович Цыбиковэй хүтэлбэри доро луговодууд эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Сабшалан уһалхын тула Борохорой, Мажекын, Харашэбэрэй ба Зүүн Нарин горхоной уһалалгын системэнүүдые бүри эртэ хабар байхада заһабарилһан байгаа. Тэрэнэй ашаар луговодууд хэдэн мянган гектар сабшалан уһалаа.

Мүн эндэ нютагай үтэгжүүлгэ сабшалан дээрэ гаргажа, ногооной ургаса һайжаруулгада ехэхэн анхарал табигдана. Һүүлэй үедэ хамта 800 гаран тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдажа тараагдаа.

ГАЛУУ ҮСХЭНЭ

Үнгэрэгшэ жэлдэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз уһанай шубуу үсхэбэрилжэ эхилһэн байна. Колхозник Александр Коновалов галуунуудые һайнаар харууһалжа, үбэлжүүлээ.

Мүнөө галуунуудынь хэдэн олон дальбараатай болонхой. Намартаа шубуунайнь тоо 100 һайса гаран болохо юм.

Мүн аймагай бусадшье колхозууд энэ жэлдэ уһанай шубуу олоор үсхэбэрилжэ эхилхэнь.

ЭДЭБХИТЭЙ БИБЛИОТЕКАРЬ

Поперечинскэ хүдөөгэй библиотекые даагшаар эдэбхитэй комсомолка Вера Шлыкова хүдэлмэрилнэ.

Үдэшэлэн библиотекэ соо хүн зон ходо олон байдаг. Тосхоной ажалшад шэнэ газетэ ба журналнуудые уншахаяа, ном һэлгүүлжэ абахаяа ерэдэг юм. Һара бүри библиотекын уншагшадай тоо улам олошорно.

Хүдөөгэй библиотекарь Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малажалай гүүртэнүүд ба отаранuудта үе үе нүүдэл библиотечкэнүүдтэйгээр ошожо, номуудые һэлгүүлжэ байдаг. Малшад тэрэниие хүндэтэй айлшан шэнгеэр угтадаг болонхой.

Б. Цыренов.

Һаалишанай хүсэл зориг

— Оронойнгоо түрүү һаалишадай ажал хүдэлмэриин баян дүй дүршэлтэй, наукын туйлалтануудтай танилсажа, мүн баһа алдарта Москва городойнгоо гоё һайхание хаража, үзэжэ ерэгты,—гэжэ байгаад Хабсагайн гүүртын һаалишад ахалагша һаалишан Василиса Артемьевнада захина.

—Энэ үлөөшэ һарануудһай һү ехээр һааха шиидхэхы һарануд гээшэ. Бидэнэр һара бүхэндэ үнеэн бүриһөө 160—250 литр һү һаагаа һаа, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадахабди. Тиимэһээ һү һаалгаяа үдэр бүри ехэдхэхые оролдогты,—гэжэ Василиса Артемьевна һаалишадтаа Москва мордохоёо байхадаа хэлэбэ.

Тиигэжэ һаалишан Василиса Артемьевна Улан-Удэ городһоо холын Москва зорижо, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хаража ерэхэеэ һаяхан мордобо. Сугтаа ябаһан нүхэдэйнь дунда Сэлэнгын, Иволгын суута һаалишад, Ара Борьёо, Түнхэнэй үрэжэлтэ талын таряашад, баян тайгата Баунтын, Баргажанай ангуушадшье бии. Тиигэжэ олон жэлдэ һаалишанаар хүдэлмэрилжэ, ажалдаа шалгарһанайнь түлөө колхозой правлени тэрэниие Москва ошожо, түрүү дүй дүршэлэй һургуули—Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хаража ерэхыень эльгээгээ ха юм.

Василиса Артемьевна Эпова наһатайшаг боложо ябабашье, ажал хүдэлмэридөө шударгы бэрхэ эхэнэр юм. Мүнөө хорин дүрбэдэхи жэлээ Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо һаалишанаар хүдэлмэрилнэ. Тиихэ зуураа, илангаяа һүүлшын жэлнүүдэй туршада ажалдаа амжалта туйлан ажаллажа, һү һаалгые эрид дээшэлүүлээ.

— Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гараһаар манай колхозой, манай фермын ажалда ехэхэн хубилалта боложо, ажал хэрэгнай бүтээсэтэй, урагшатай ябадаг болоо. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ колхознай бүхэли жэл соо 300—400 литр һү үнеэн бүриһөө һаагша һэн. Мүнөө манай колхоз энэ жэлэй найман һара соо үнеэн бүхэнһөө 438 литр һү һаажа, аймаг дотороо һү һаалгаар колхозууд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ жэлэй октябриин нэгэн болотор адагынь 700 литр болгохо гэжэ шиидэнхэй юм,—гэжэ һаалишан Василиса Артемьевна хөөрэнэ. —Теэд энэ уялгаяа колхознай лаб үлүүлэн дүүргэхэ аргатай. Мүнөө колхозоймнай һаалишад, жэшээлхэдэ, Анастасия Корнилова, Евдокия Милохова болон бусад олон һаалишад энэ уялгаяа дүүргэхэ ойртоо.

— Та өөрөө мүнөө үнеэн бүриһөө хэды литр һү һаагаад, жэлэй дууһатар хэдые һааха зорилготойбта?—гэжэ асуухада,—8 һара хорин хоног соо 973 литр һү үнеэн бүриһөө һаагааб. Жэлэй эхиндэ үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һаахаар уялга абаһан аад, һү ба мяха үйлэдбэрилгые ехэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые уряалһан республикын түрүү һаалишад болон мал адуулагшадай хандалгатай танилсаад байхадаа үнеэн бүриһөө мүнөө жэлдэ 1750 литр һү һааха гэжэ шиидэнхэйб,—гэжэ харюусаба.

Энэ һаалишан иимэ амжалта хайшан гэжэ туйлажа байһан тухайгаа тобшохоноор хөөрэхэ зуураа, нютагай үүлтэрэй үнеэдые зүб аргаар харууһалан, һайнаар эдеэлүүлжэ шадаад байгаа һаа, тэдэнһээ жэл соогоо 2000—2500 литр һү лаб һааха аргатайбди гэнэ. Үнэхөөрөөшье тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа тэнжээгээд, бүхы һаалиин үе соо үнеэдээ сүүдхэдээ гурба дахин һаагаад, шэмэтэ тэжээл, илангаяа кукурузын силос эдюулбэл, жэл соогоо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 2000—2500 литр һү һаажа болохо байһаниие түрүү һаалишадай ажал гэршэлэн харуулаа.

Василиса Артемьевна 13 үнеэ харууһална. Арбан нэгэн үнеэдынь тугалланхай. Мүнөө үнеэдээ сүүдхэдээ гурба дахин һаадаг, һаахынгаа урда тээ, һаажа байха үедөө, мүн баһа һааһан хойноо массаж хэдэг, тиихэдэ үнеэдэйнь дэлэн зөөлэрдэг, һүеэ табисатай байдаг юм. Василиса Артемьевна үнеэдэйнгээ тугаллаха үедэнь, үдэр һүнигүй ябажа оролдодог, туглалһан хойноо үнеэдээ нэгэл хэмдэ һаажа гуримшуулдаг. Эдэ бүгэдые мэргэжэлтэдэй заабаряар, түрүү һаалишадай жэшээгээр хэхые оролдодог юм.

— Хэрбээ бии байгаа дутагдалнуудаа усадхаа һаа, бидэнэр үнеэн бүриһөө үшөө ехэ һү һааха байгаабди. Жэшээлхэдэ, манай фермын ажал дээрэһээ абаад ерэхэдэ, бидэнэр һая апрелиин нэгэнһээ үнеэдээ сүүдхэдээ гурба дахин һаадаг болообди, үнеэдээ мүнөөшье һүниин адуулганда ябуулнагүй, тиихэдэ фермэдэмнай тусгаар тугалшанай үгы дээрэһээ өөһэдөө тугалнуудаа харууһалнабди. Эдэ бүгэдые заһаха ёһотой аад, манай колхозой правлени оролдолго гарганагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

— Тиигэбэшье, манай гүүртын һаалишад мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һааха, саашадаа һү һаалгые, 1954 онтой сасуулбал, хоёр хахад—гурба дахин ехэ болгохо зорилгые ойрын хоёр—гурбан жэл соо дүүргэхээр шиидэнхэйбди,—гэжэ Василиса Артемьевна хэлэнэ.

Иигэжэ Хоринн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой Хабсагайн гүүртын ахалагша һаалишан Василиса Артемьевна Эпова, тэрэнэй нүхэд малажалһаа ашаг шэмэ абалгые ехэ болгохо тухай партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхээр бэлэн, хүсэл зориг дүүрэн ажаллажа байна.

Ц. Дандаров,
манай корреспондент.

Городой хүдэлмэришэд силоснэ барилга дээрэ

Эмээлтэ хадын оройгоор наран үнды үндыһөөр жудхэжэ, нимгэн үүлэ сүмэлэн нүхэлжэ, бага зэргэ эшэһэн мэтэ улайран үзэгдэнэ. Хушуун Үзүүр нютагай айл үни бодонхой, хонн малаа адуулганда гаргажа, үнеэдэй мөөрэлдөөн, хонидой мааралдаан замхад гэжэ, хүнүүдэй дуу шуун бүри эли болоходоно. Хүнүүд булта ажалай зугаа хүүр андалдаад абана, хэһэн ажалдаа яаран нишэ тиишээ морёор, мотоциклаар гүйлгэлдэшэнэ. Айлай зүүн хойно колхозой кузница болон дарханшуулай мастерскойн тэндэ тракторай таршаганаан үглөөгүүрһөө абан сонстоно. Тракторай хүсэ хэрэглэн колхознигууд хабтагай хюрөөдэнэ.

Булганинай нэрэмжэтэ колхозой центр Хушуун Үзүүр нютаг дээрэ юм.

Үглөөнэй һэбшээдэ үүлэн нүүжэ, наранай нюурһаа нимгэн сагаан торгон пулаадыень хуулаба. Элшэ галаа улам шангадуулһан наран правлениин долоон сонхоор сухалгүй нюдөөр шагаана. Тэндэ ойрохон зуурын ажахын хөөрэлдөөн боложо байба.

— Манай Мухаршэбэрэй аймагай олохон колхозуудта Пригородна район олохон предприятинуудһаа барилгын тусхай бригадануудые эльгээхэнь. Манда Улан-Удын скотимпортын Никольско базаһаа хоёр бригада, заготскодой дэргэдэхи Улан-Удын товароведүүдэй область хоорондын һургуулиһаа нэгэ бригада ерэхэ болоо,—гэжэ түрүүлэгшэ хөөрэнэ.—Тиимэһээл тэрэ шулуу бэлэдхэлээ шангадхаха, элһэ зөөхэ, цементнай хэр хүрэхэ гээшэб, тэрээнээ болдомжолхо байна.

—Тэрэ бүхыгөө бидэш хараалһан байнабди, — гэжэ парторг Занди Замбалов өөрынгөө столой саанаһаа дуугарна. — Барилгын материалаар бидэ тэдэ бригадануудые сүм хангажа шадахабди. Энэ талаар манай комсомолецууд Цыдыпов Даша, Тыхеев Тэгшэ түрүүтэй колхознигууд тон хэшээлтэйгээр хүдэлмэрилжэ байнхай.

—Нүхэд, силосэй нүхэ бэлдэхынгээ хажуугаар бидэ баһа нүхэн соогоо хэхэ ургамал тухайгаа мартаха ёһогүйбди,—гэжэ малажал даагшад зэргэ шахуу дуугарна. Малтагдаад жэлигдээд, цемент хана хэгдээд байһан нүхэн һайшаагдааш һаа, һанааемнай дүүргэхэгүй байна. Тиимэһээ тэжээл бэлэдхэлэй бригадын бригадир, тарянажалай бригадын бригадир гэһэнүүд ажалаа һуладуулхагүй, тэрэ кукурузаяа харууһа һайнтайгаар ургуулха байна.

—Бараг һайн газараа шэлэжэ хоёр зуу гаран гектар кукуруза таряа һэмнайбди. Тэрэмнай мүнөө үедэ жэгдэдээ ногоорон гаража байна. Харууһалга хэгдэнэ, теэд хура бороо хомор аад, ехэ һанаа зобооно,—гэжэ залуу агроном Мария Чапаева табигдаһан асуудалда харюусана. — Мүнөө ряд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ байнабди. Буртаг үбһэ түүжэ эхилээбди. Наг шэбхээр бүри тарилга хэхэдээ үтэгжүүлээ һэмди, теэд һүүлээрнь минеральна үтэгжүүлгэ хээбди. Гадна, бууса газарай халаахай үрмэдэһэ, корнеплод—эдэ бүгэдые бүрин хэрэглэжэ силос болгохо ха юмбибди. Силоснэ барилгаяа түргэн бүтээхэ зорилгоёол бэелүүлхэ байна.

* * *

Энэ хөөрэлдөөнһөө хойшо арбаад хоноод байхада Булганинай нэрэмжэтэ колхоздо сүлөөтэй хүн огто харагдахаа болибо. Городой зуу гаран хүдэлмэришэд ерэнхэй, нэгэдэхи, гурбадахи бригадада силосэй нүхэ малталга эхилэнхэй, колхознигууд бүхыдөө энэ хүдэлмэридэ элсүүлэгдэнхэй,—юрэнхыдөө шанга хүдэлмэри бусалаа һэн. Колхозой түрүүлэгшые орлогшо Цыдыпов Дамба, парторг Замбалов Занди барилгын хүдэлмэрие хамаг анхаралаа табин хүтэлбэрилбэ. Силосэй барилга дээрэ бригадираар табигдаһан Сультим Чимитов үглөөнһөө үдэшэ болотор өөрөө хүдэлмэрилэлсэбэ, шулуу бэлэдхэл дээрэ, зөөлгэ дээрэ, барилгада хэрэгтэй модо хюрөөдэлгэ дээрэ тэрэ ходо хабаадангхай, набтархан бэетэй, туранхайшаг нарин хүзүүниинь ходо хүлһэн болоһон, томо гэгшын һаари бээлэй баринхай эндэ үргэлсэнэ, тэндэ таталсана.

* * *

Хушуун Үзүүр нютагта, энэмнай тарянажалай гурбадахи бригада, Улан-Удын товароведүүдэй һургуулиин һурагшад хамта 40 хүн силосэй барилга дээрэ ажаллана. Тэдэнэр оройдоо хоёрхон үдэр соо 406 кубометрын хэмжээтэй нүхэ малтаһан байна. Тэдэнэй ажаллажа байхые харахада ехэл урматай юм. Булта шахуу залуушуул ажалдаа шунашанхай, сагайш ошоһые мэдэнэгүй, дуугаралсахаш сүлөөгүй. Гансал «Һөөй, Дуся Саша хоёр, шулуу шамдуулагты!» «Уһа, уһан багадахаар байна», «Элһэндэ ошоошод ерээ гү?»—гэһэн лэ барилгын материал тухайл хаа яа ганса нэгэн хашхараан огсомоор соностоодхино

Шэнээр баригдаха малай фермын хажууда хайша хайшаа хэдэн сажан, гурба-дүрбэн метр гүнзэгы зэргэлһэн хоёр нүхэн харлана. Мүнөө тэдэ нүхэнүүдтэ цементлэһэн шулуун хана хэгдэжэ байна.

Нүхэн соошье, нүхэнэй газаашье хүдэлмэришэ хүбүүд, басагад өөһэд өөһэдынгөө хүдэлмэри хэнэд. Тэдэниие нараншье шанга элшээрээ айлганагүй. Нүхэн соо хабтагайгаар хашамал зурагар тала соогуур жэрытэр шулуу дэбдеэд лэ, Бадма Ринчинов, Костя Гореславец, комсомолец Юрий Абрамов болон бусад цемент элһэ хоёрые худхаһан холисоор шабана. Һөөм һөөмөөр хана өөдөөл нэмэжэ байна.

— Элһэ зурагшад, холисотнай дан шэнгэдэжэ байна,—гэжэ Виктор Варламов нүхэн сооһоо бүдүүн абяа сээжынгээ оёорһоо гаргана.

—Юун? Шэнгэн? — гэжэ нүхэнэй эрье дээрэ Федор Полтанов ерэнэ.— Шэнгэн лэ хадаа һайн юмшуу. Һайн баригдаад, бүхэ байхал. Аргуун холисош няалдасагүй юмшуу.

Федя Полтанов—һургуулиин комсомольско организациин секретарь. Тэрэ аяар холын Татариһаа энэ һургуулида һурахаар ерээ. Һургуулида һайн һурахаһаа гадна, үльгэр жэшээ харуулан ниитын ажал ябуулдаг. Энэ барилгада хамта 16 комсомолецууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр тус барилгын шанар һайнтай байхын ба хүдэлмэриин түргэн бүтэхын тула тэмсэнэ. Секретарь түрүүтэй комсомолецууд силоснэ барилга барихынгаа хажуугаар колхоздо ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр барилгада хабаадалсадаг колхознигуудта болон өөһэдынгөө хүдэлмэришэдтэ газетэнүүдые уншадаг, һонин хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг юм.

Мухаршэбэрэй аймагта дуунай һайндэр үнгэргэгдэхэ гэжэ байнхай. Тэрэ һайндэртэ колхоз бүхэнһөө дуушад, хатараашад, уншагшад хабаадаха байна. Тиин городой хүдэлмэришэдэй ажаллажа байгаа Булганинай нэрэмжэтэ колхозой залуушуул энэ дуунай һайндэртэ бэлэдхэл ябуулна. Энэ талаар барилгын бригадын залуу басагад, хүбүүд колхозник залуушуулда туһална. Илангаяа эли тодо туһа тэдэнэр дуу сээжэлдэхэ талаар үзүүлһэн байна. Дуунай аялга һуража абаха гээшэ бэлэн юумэ бэшэ, теэд хамта олон хүн зүбөөр дуулалдахадань, колхознигууд түргөөр сээжэлдэжэ абана. Лиза Ильина, Лида Варфоломеева, Дуся, Сутурина гэгшэд залуу колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой.

* * *

Барилгашадай ажал мүнөөхил шанга хэбээрээ бусална. Бүлэг хүбүүд, басагад цемент буйлуулна, зариман зөөнэ. Хана бодхоогшод томо томо шулуугаар хонгордооһондол шэдэсэгээлдэнэ. Уһа, шулуу зөөгөөшэд аалидангүй ажаллана. Хабтагай газарай хүрьһэн хоёрой хоорондо хашагдаһан шулуун хана ургажал байна, үндыжэл байна.

Барилга дээрэхи ажалые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Буркин хөөрэнэ:

— Колхоздо гаража, силосэй барилга барижа үгэхэ гэһэн һанал бодол товароведүүдэй һургуулиинхидые ехэ баясуулаа,—гэжэ эхилбэ.— Тиин бидэ нэгэшье үдэрөө гээнгүй колхоз гараха гэжэ шиидээбди. Тиин Булганинай нэрэмжэтэ колхоздо 10 хоног соо хүдэлмэрилхэ зуураа 280 тонно силосэй багтаха нүхэ малтаһан, тэрэ нүхэндэ шулуун цемент хана хэжэ үгэһэн байнабди. Газар малтадаг машина болон бусад тухеэрэлгэнүүд энэ барилгада хэрэглэгдээгүй, механизаторнууд туһалаагүй гэжэ хэлэхэдэ гарай хүсөөр иимэ ехэ юумэ хэһэн эли боложо үгэхэ байна. Манай энэ ажалда колхознигууд айхабтар туһалаа. Бидэ бэлдэгдээд, зөөгдэһэн шулуу хэрэглээбди. Ажалаа эмхидхэхэ талаар, байра байдал болоод эдеэ хоолоор хангаха талаар колхозой правлени хододоо эгээл дүтын анхарал хандуулдаг байгаа. Илангаяа парторг Занди Замбалович Замбалов байрлаха, ажаллаха эрхэ байдал байгуулха хэрэгээр ехэ оролдоһыень онсо тэмдэглэхэ дуран хүрэнэ.

* * *

Булганинай нэрэмжэтэ колхоз дотор хамта 14 силоснэ нүхэн-траншей малтагдаад байна. Эдэнэй олонхидтонь хана хэгдэнхэй, бултандань хана хэхэ хүдэлмэри ябуулагдана. Галтай гэжэ нютагта 500 тонно силосэй хоёр нүхэ скотимпортын Никольско базын хоёр бригада хамта 80 хүн малтажа, цементлэһэн шулуун хана хэһэн байна. Базын хүдэлмэришэд Анатолий Непомнящих, Яков Утенков, Николай Ионинский, Иван Бачинский, Архипов Григорий, Николай Убугунов гэгшэд шалгаржа ажаллаа. Мүнөө тус бригада баһа тиимэ хэмжүүрэй ондоо нүхэ бэлдэжэ эхилбэ.

Тиихэдэ колхознигуудай барилгын бригада 200 тонно силосэй хоёр нүхэ малтажа, жэлижэ ханалба. Тиихэдэ колхознигууд хамта дээрээ 850 кубометр шулуу, 500 кубометр барилгын модо, 40 тонно цемент силосэй барилгада хараалжа бэлдэбэ.

Мухаршэбэрэй аймаг дотороо Булганинай нэрэмжэтэ колхоз силосэй барилга бодхоолгоор хоёрдохи һуурида ябана. Силосэй барилга бариха хүдэлмэри колхоз дээрэ үргэлжэлһөөр.

Г. ЧИМИТОВ

Краснодарска хизаар. Сочи-Мацеста, Геленджик, Анапа, мүн бусадшье курортнуудта Советскэ Союзай зүг бүхэнһөө олон мянган ажалшад ерэжэ амарна. «Медработник» гэжэ санаторидо жэл бүри 1700 хүн амаралтаяа үнгэргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амарагшад санаториин парк соо.

ТАСС-эй фотохронико.

Музейдэ шэнэ экспонадууд табигдаба

Хизаар ороноо шэнжэлэлгын республиканска музей Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэһээ малай дүрсэнүүдые хэһэн экспонадуудые абажа, советскэ үеые харуулһан таһаг-таа табиба.

Эндэ буденновско, донской, орловско, советскэ ба бусад үүлтэрэй моридой, астраханска, семипалатинска үүлтэрэй үхэрнүүдэй, цигайска, ишарска үүлтэрэй хонидой дүрсэнүүд—скульптуранууд, механизацилагдаһан кормушкын ба конюшниин модельнүүд бии.

Гадна, республиканска музей Улан-Удэ городой культурын ба амаралтын парк соо уран зураашадай шэнэ зурагуудые харуулһан выставкэ эмхидхэбэ.

Бурят-Монголой мэдээжэ уранзураашад Павлов, Окладников, Рудь, Сергеев ба бусадай тоһон шэрээр зураһан олон тоото зурагууд гоё рамууд соо хэгдэжэ табигданхай. Эдэ уранзураашад өөһэдынгөө зурагууд соо республикынгаа ажабайдалые эли тодоор харуулна. Зурагуудай дунда шэнэ ба боро газарнуудта ургуулһан тариалан, мүн үйлэдбэриин ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй — түрүү һаалишан Цырендоржиева, колхозница Жамбалова, шахтёр Аюсуевай ба бусадай портредүүд бии. Байгаалиин гоё һайханиие, мүн Байгал далайе харуулһан зурагууд ехэ һонирхолтой.

Уран һайхан бусад зурагууд олон. Энэ выставкые Улан-Удэ городой ажалшад ба хүдөөһөө ерээшэд олоороо харана. Курумканай, Хойто-Байгалай, Закаменай, Кяхтын, Яруунын ба бусад аймагуудһаа ерэһэн һургуулиин һурагшад эндэ табигдаһан зурагуудые, картинануудые хаража, ехэтэ һонирхоо.

Ж. Жабон.

Профсоюзуудай спартакиада

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ республикын профсоюзуудай стартакиада захалба. Эндэ 200 гаран спортсменүүд тамаралгаар, велосипедээр, хүнгэн атлетикээр түрүү һууриин түлөө тэмсэхэ байна.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр спартакиадын нээлгэндэ һайндуранай спортивна общестнонуудай ба физкультурна коллективүүдэй 8 команда хабаадалсаа. Облпрофсоведэй секретарь нүхэр А. Череп эндэ үгэ хэлэхэ зуураа, спортсменүүдые амаршалаад, мүрысөөндэ һайн амжалтануудые туйлахыень хүсөө.

Мүрысөөн 100 метрын урилдаагаар захалаа. Эрэшүүлэй дундаһаа Голованов (11,6 секунда) түрүү һуури эзэлээ. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Тамара Шевчук түрүүлэн ерээ.

Диск шэдэлгээр пединститудай спортсменка Ильина түрүү зэргэдэ гараа. Тэрэ 35 метр 35 сантиметртэ диск шэдэһэн байна.

Үндэрые харайлгаар Данкова (140 сантиметр) һайн амжалта туйлаа. Утые харайлгаар ПВЗ-гэй спортсмен Уланов, ядро түлхилгөөр Бобров түрүү зэргэдэ гараһан байнад.

5000 метрын урилдаан ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Түрүүшын гурбан тойролгодо Шарипов Сомолин хоёр («Урожай») түрүүлэн ябаа. Эсэстээ Шариповынь илажа гараба.

Мүрысөөндэ илажа, гурбадахи разрядай спортсменүүдэй нормо дүүргэгшэдтэ облпрофсоведэй чемпионой жетонууд барюулагдаһан байна.

А. Игумнов.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Шербурта ерэбэ

ПАРИЖ, июлиин 4. (ТАСС). Сан-Францискода болоһон ООН-эй ойн баярай сессидэ ошоһон советскэ делегациие толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов «Куин Элизабет» гэжэ пароходоор мүнөөдэр Шербурта ерэбэ. СССР-һээ Францида байгаа посол С. А. Виноградов, советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, городой Су-Префект Рене Дижу гэгшэд В. М. Молотовые, мүн тэрээниие үдэшэжэ ябагшадые Шербурай порт дээрэ угтаа.

В. М. Молотов, мүн тэрээниие үдэшэлсэгшэд мүнөөдэр Москва ниидэн ошоо.

СССР-һээ Францида байгаа посол С. А. Виноградов, советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, городой Су-Префект Рене Дижу гэгшэд тэдэнэрые Шербурска аэродром дээрэ үдэшөө.

Уласхоорондын 24-дэхи яармаг Познаньда нээгдэбэ

ПОЗНАНЬ, июниин 23. (ТАСС). Познаньда мүнөөдэр уласхоорондын 24-дэхи яармарка нээгдэбэ. Тэрэ яармагта 25 орон хабаадалсана. Тэдэнэрэй тоодо Советскэ Союз, Хитадай Арадай Республика, Польша, Чехословаки, Венгри, Румыни, Болгари, Албани, Германска Демократическа Республика, Вьетнамай Демократическа Республика, Австри, Англи, Бельги, Бразили, Даниэ, Греци, Голланди, Баруун Германи, Итали, Швейцари, Швеци, мүн бусад гүрэнүүд оролсоно.

Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Болеслав Берут, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Зенон Новак, правительствын, мүн гүрэнэй соведэй гэшүүд яармагые нээлгэдэ байлсаа. Польско ниитын олон тоото түлөөлэгшэд, СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо И. Г. Большаков түрүүтэй советскэ делегаци, яармагта хабаадаха бусадшье оронуудай делегацинууд, хариин гүрэнүүдэй, фирмэнүүдэй түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд, Польшын, мүн хариин гүрэнүүдэй журналистнууд сугларагшадай дунда байлсаа.

Юзеф Циранкевич үгэ хэлээ. Ниитын, мүн гүрэнэй байгуулалтые хараадаа абангүйгөөр оронуудай хоорондо экономическа харилсаае бэхижүүлхэ, мүн уласхоорондын худалдаа наймаае үргэдхэхэ хэрэгтэ яармагай угаа ехэ удхашанартай байһан тухай тэрэ хэлээ.

Социалистическэ лагериин оронуудай павильонуудта туйлай олон экспонадууд табяатай. Эдэ оронуудай экономикын саг үргэлжэ хүгжэжэ байһые, экономическа харилсаагаа, харилсан туһалалсалгаая эдэнэрэй бэхижүүлжэ байһые эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Территориин эгээн гол дунда баригдаһан советскэ павильондо табяатай промышленностиин бүхы һалбаринуудай продукциие, илангаяа орёо нарин машинануудые бүтээдэг заводуудай гаргаһан шэнэ зүйлнүүдые, оптика, станогууд-автомадууд болон хахад автомадуудые, газар малталгада хэрэглэгдэхэ түхеэрэлгэнүүдые, бүд нэхэлгын шэнэ станогуудые, хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводуудай гаргаһан элдэб янзын машинануудые, тэрэшэлэн хүнгэн, мүн эдеэ хоолой промышленностиин бүтээһэн элдэб зүйлнүүдые хаража хүнүүд ехээр һонирхоо.

Болеслав Берут, Юзеф Циранкевич, Зенон Новак, Польско гүрэнэй хүтэлбэрилхы бусадшье ажал-ябуулагшад мүнөөдэр Советскэ павильондо орожо хараа.

Арадай демократиин оронуудай павильондо табигдаһан экспонадууд социализм байгуулгада эдэ оронуудай ехэ амжалта туйлаһые гэршэлэн харуулна.

Капиталистическэ оронуудай олон тоото баяшуул-наймаашад Познаньска яармагые хаража ехээр һонирхоһон байна. Хэрбээ 1950 ондо болоһон яармагта 10 оронуудай 65 фирмэнүүд хабаадалсаһан байгаа һаа, мүнөө капиталистическэ 17 оронуудай 250 фирмэнүүд хабаадалсаһан байна.

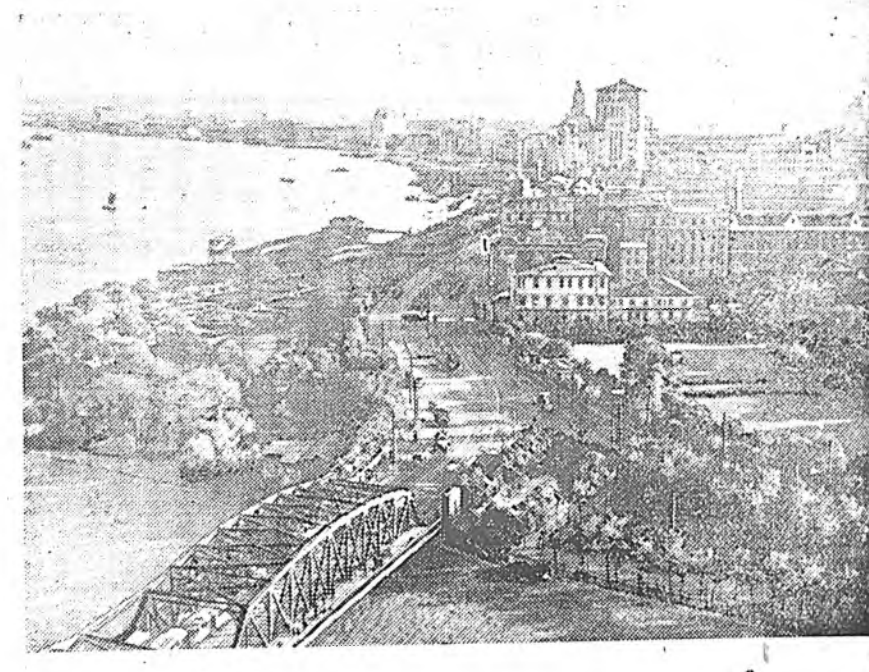
Мүнөөдэр Польшын олон мянган ажалшад яармаг ерэжэ хараа. Энэ яармаг июлиин 24 болотор үргэлжэлхэ юм.

Дж. Неругэй Югославида ерээд байлга

БЕЛГРАД, июлиин 3. (ТАСС). Индиин премьер-министр Джавахарлал Неру үсэгэлдэр үдэшэ уулзалга хэһэн байна. ФНРЮ-гэй президент Тито, Югославиин гүрэнэй ажал-ябуулагшад, дипломатическа корпус, ниитын ажал-ябуулагшад, наука, культура ба искусствын ажал-ябуулагшад уулзалган дээрэ байлсаа. Премьер-министр Неру уулзалга хэһэнэйнгээ удаа президент Титотэй тусхай поезддо һуужа Сараево мордоо.

США-гэй хүн зоной тоо

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 4. (ТАСС). Статистическэ управлениин толилһон мэдээнүүдые баримта болгон Юнайтед пресс агентствын Вашингтонско корреспондент иигэжэ мэдээсэнэ: США-гэй хүн зоной тоо мүнөө үедэ 165.250 мянган хүн болоһон байна.

Хитадай Арадай Республика. Шанхай городой эрьедэхи үйлсэ.

Синьхуа агентствын фото.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Будапештскэ институдай табанжэлэй ой гүйсэбэ

БУДАПЕШТ, июлиин 3. (ТАСС). Будапештдэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ институдай байгуулагдаһаар табанжэлэй ой гүйсэбэ. Институт энэ үе соо мэргэжэл ехэтэй 900 гаран хүниие бэлэдхэжэ гаргаа. Тэдэ мэргэжэлтэд ород хэлэнэй оршуулагшадаар, жүн багшанараар ажаллажа байна. Энэ институт 1951—1952 оной һуралсалай жэлһээ эхилжэ марксизм-ленинизмын багшанарые, дээдэ һургуулинуудта зааха багшанарые, партийна, гүрэнэй хүдэлмэрилэгшэдые, пропагандистнуудые бэлэдхэнэ. Институдта КПСС-эй ба ВПТ-гэй түүхын, философиин, ород хэлэ ба литературын, оршуулгын 4 факультет бии юм. Эрдэмээ дээшэлүүлхэ 3 жэлэй болзортой заочно отделени байгуулагданхай.

Институдай байгуулагдаһаар табанжэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер эндэ үсэгэлдэр болоо. Институдай студентнэр, профессорнууд болон багшанарһаа гадна, ВПТ-гэй ЦК-гэй, Венгерскэ Арадай Республикын, Гэгээрэлэй министерствын, СССР-эй хэрэгүүдээр Венгрида саг зуурын этигэмжэтээр байһан В. В. Астафьев вечер дээрэ байлсаһан байна. Институдай директор Геза Кашшаи элидхэл хэжэ Институдай хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ советскэ профессорнуудэй, багшанар болон эрдэмтэдэй үзүүлһэн угаа ехэ туһаламжа тухай элидхэлшэ үгэ соогоо тэмдэглээ. Институдай хэдэн профессорнууд болон багшанарта вечер дээрэ правительственна шангууд, Хүндэлэлэй грамотанууд болон шагналнууд барюулагдаһан байна.

Хитадай нефтяной промышленностиин хүгжэлтэ

ПЕКИН, июлиин 3. (ТАСС). Хитадай нефтяной промышленностиин хүгжэлтэ тухай статьяе «Женьминьжибао» газетэ толилоо. Нефть малтан абалга 1949 онойхидо орходоо 1953 ондо таба дахин, 1954 ондо 7,5 дахин ехэ болоһон байна.

Нефтяной промышленностьд кадрнуудые бэлэдхэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана. Нефтяной 6 техникум нээгдээ. 1953 ондо байгуулагдаһан Пекинскэ нефтяной институдта 1600 студентнүүд һуралсана.

Австриин Министрнүүдэй Совет нейтралитет тухай хуулиин проектые һайшааба

ВЕНА, июлиин 3. (ТАСС). «Ди Прессе» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Австриин ерээдүйн нейтралитет тухай федеральна конституционно хуулиин проектые Австриин Министрнүүдэй Совет июниин 28-най заседани дээрэ хаража үзөөд һайшаагаа. Тэрэ проектые гадаадын хэрэгүүдэй министр Фигль дурадхаһан байгаа.

Болгариин эд хэрэглэгшэдэй коопераци туйлаһан амжалта

СОФИ, июлиин 3. (ТАСС). 1.300 мянган гэшүүдһээ бүридэһэн Болгариин эд хэрэглэгшэдэй коопераци социалистическэ худалдаа наймаа хүгжөөлгэдэ [illegible] ехэ үүргэ дүүргэнэ. Һүүлэй жэлнүүдэй турша Болгариин коопераци угаа ехэ амжалта туйлаһан байна. Энэ коопераци городууд болон тосхонуудта 20 мянга гаран магазинуудтай, складуудтай болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудтай юм. Болгариин эд хэрэглэгшэдэй коопераци гол түлэб хүдөөгэй ажалшадые эд бараагаар хангаха зууураа, эд бараанай эрьесые нилээд ехэ болгоо. Үнгэрэгшэ жэлэй эд бараанай эрьесэ 1951 онойхидо орходоо 55 процентээр ехэ болоһон байна.

Уласхоорондын кооперативна үдэртэй дашарамдуулжа үсэгэлдэр Софидо баярай суглаан болоо. Уласхоорондын кооперативна үдэрэй удхашанар тухай, эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай арадуудай хоорондын экономическа харилсаан тухай элидхэлые Болгариин центральна кооперативай союзай түрүүлэгшын орлогшо Камен Каменов хэһэн байна.

Ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые гүйсэдөөр механизацилхын түлөө

Молотовой нэрэмжэтэ автомобильна заводой коллектив табанжэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь 5 һара урид дүүргэхэ, ажалай бүтээсые 1950 онойхидо орходоо 45 процентһээ доошо бэшээр дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абаһан юм. Абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн заводой цехүүд соо мүнөө үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Автозаводой кузнечнэ цехүүд табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө илангаяа оролдосотойгоор тэмсэнэ. Москвагайхидай жэшээгээр табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялгануудые үнгэрэгшэ жэлдэ горьковско автомобиль бүтээгшэдэй абахадань, автозаводой түмэршэ дархашуул үнэтэ үүсхэл гаргаһан юм. Кузнечнэ корпусой хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриие нарин һайнаар шудалжа үзөөд байхадаа, ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ, продукци бүтээн гаргалгые ехэдхэхэ хэрэгтэ ажал ехэтэй, хүндэ хүдэлмэринүүдые гүйсэдөөр механизацилга ехэ удхашанартай юм гэжэ тодорхойлбо.

Материальна гарза хохидол ушаруулхагүй, хэдэн хилбар хүнгэн уралан нарижуулга бэелүүлхэдэ, 68 хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые 35 процентээр дээшэлүүлжэ болохо гэжэ түмэршэ дархашуул дурадхаа. Үйлэдбэриие ехээр механизацилга ба автоматизацилгые туйлаһан автозаводто ажалай бүтээсые дээшэлүүлгын резервнүүд участок бүхэндэ, цех бүхэндэ бии байна гэжэ тэдэнэр тодорхой баримтануудаар харуулаа. Ашаанай болон хүнгэн автомобильнуудые бүтээн гаргалгын хамаг бүхы ажал ехэтэй хүдэлмэриие 1955 оной туршада гүйсэдөөр механизацилжа дүүргэхэ гэжэ заводой коллективые кузнечнэ цехүүдэй хүдэлмэришэд уряалһан юм. Шэнэ хүдэлөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада кузнечнэ корпусой партийна бюро дүй дүршэлые дамжуулан абалга эмхидхэбэ. Технигэй байшанда новаторнуудай вечер үнгэргэгдэдэг боложо, эрхим түмэршэ дархашуул нүхэд Малышев, Семилев, Кузнецов ба бусад ажал ехэтэй хүндэ хүдэлмэриие механизацилһанай ашаар продукци бүтээн гаргалгые ехэдхэхэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ арганууд тухай элидхэлнүүдые хэбэ. Коммунистнууд нүхэд Загорный, Кузнецов, Косенко гэгшэд участогууд дээрэ хөөрэлдөө хэжэ, өөһэдынгөө коллективүүдэй дүй дүршэлые согсолдог байна.

Механизацилгые нэбтэрүүлхэ талаар хүдэлмэришэдэй дурадхалнуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада кузнечнэ корпусой цехүүд соо долоон комплексно бригада бии болгогдожо, тэндэ үйлэдбэриин хоёр зуу гаран новаторнууд хабаадалсаа.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ резервнүүдые ашаглан хэрэглэхын түлөө шэнэ хүдэлөө үүсхэгшэдые партийна ба профсоюзна комитедүүд, мүн автозаводой дирекци халуунаар дэмжэбэ. Үйлэдбэриие эмхидхэхэ ябадалда гараһан дутагдалнуудые зайсуулха, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилга дээшэлүүлхэ тушаа хэдэн мянган элдэб дурадхалнууд 2—3 һарын турша соо оробо. Удаа тээнь заводто шалгалта хээд үзэхэдэ үшөөл гараар бүтээгдэжэ байһан үйлэдбэриин зарим хүдэлмэринүүд элирүүлэгдэбэ. Суглуулагдаһан дурадхалнуудые шэнжэлхэдэ, зарим участогууд дээрэ гараар хэгдэдэг ажалай удельнэ хэмжээн тон ехэ байгаа. Жэшээлхэдэ, «Победа» гэжэ автомашинын кузовые хабсаруулгын бүхы ажалай 42 процентнь гараар хэгдэдэг байна.

Гараар хүдэлмэри хэлгые багадхахын, бүхы үйлэдбэриие саашадань механизацилхын түлөө тэмсэл хадаа заводой новаторнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба конструкторнуудай ажал ябуулгын тон шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно. Мүн рационализаторнуудшье эдэбхеэ дээшэлүүлээ. Түхеэрэлгые эрхим һайнаар хэрэглэлгэдэ туһалха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хүсэ ехэтэй инструментые, олон янзын оньһон хэрэгсэлнүүдые ба «багаар» механизацилгын аргануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ябадалда тэдэнэр анхаралаа табиба.

Энэ талаар шассиин 1-дэхи цехын коллектив тодорхой жэшээ харуулна. Эндэ хамагай орёо хүдэлмэри гэхэдэ, булатаяа хабсаруулагдаад байһан тормозой барабануудые тошиилдолго болоно. Хоёр пүүдһээ хүндэ шэгнүүртэй узелые токарна станогто гараараа үргэжэ абаашадаг байгаа. Участогай станочнигууд нүхэд Шурыгин Данилов хоёр хүдэлмэреэ хүнгэдхэхые шиидэбэ. Технолог нүхэр Беляков хүдэлмэришэдтэ туһалаа. Тэрэ хадаа пневматическа үргэгшые зохёон бэлэдхэжэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээд, һүүлээрнь станогуудые һууриһаань нүүлгэхэ ба хоорондонь ойро болгон табиха гэжэ дурадхаба. Барабануудые хабсаруулдаг склизүүд шэнэдхэн түхеэрэгдээ.

Иигэжэ гараар хэгдэдэг хүндэ ажал зайсуулагдаба. Мүлигдэн гараһан тормозой барабанууд склизээр түлхигдэжэ стол дээрэ гаргаглана (урдада пол дээрэ хаягдадаг байһан юм), контролёр шанарыень шалгана, удаа тээнь узел—тэргэ дээрэ табигдана. Энэ хадаа ажалай бүтээсые 12 процентээр дээшэлүүлхэ, гараар ажал хэлгые зайсуулха ба узелнуудые бүтээн гаргалга ехэдхэхэ арга олгобо. Мүнөө тошиилдогшо бүхэн урдынхида орходоо 60 тормозно барабан олоор үгэдэг болобо.

Үйлэдбэриин процессүүдые механизацилга хадаа үлүүгээр үгтэдэг сагые хороохо, түхеэрэлгые бүрин гүйсэдөөр ашаглаха, бии байһан үйлэдбэриин энэл талмай дээрэ улам ехэ продукци бүтээн гаргаха арга олгоно. Нэгэ хэдэн жэшээ харуулая. Хэб хэдэг цехтэ бүтээсэ ехэтэй копировальна-фрезернэ станок, мүн электро-ошоной шэнэ түхеэрэлгэ муугаар ашаглагдадаг байһан юм. Цехын партийна бюрогой үүсхэлээр коммунистнууд бага зэргын шэнэдхэлгэ хэбэ, тэрэнь станогой бүтээсые 35 процентээр ехэдхэхэ арга олгобо. Тиихэдэ электро-ошоной машиные зүбөөр ашаглалга хадаа заһажа дүүргэлгын ажалай гаргашые 20 процентээр химдаруулба. Новаторнуудай дурадхалаар велосипеднэ цех соо хабсаруулгын хоёр шэнэ конвейер хүдэлгэжэ, бүхэли халаанай хүдэлмэришэдэй хэхэ ажал дүүргэдэг болоо. Һылэн хабтагайлха станогуудые һайжаруулан, пайлса бүтээн гаргалгые гурба дахин ехэдхэбэ. Мүн энэ цех соо металл хушалгын участок дээрэ детальнуудые үнгэлэн гоёохо ажалай бүтээсэ дүрбэ хахад дахин ехэ болгогдоо.

Механизацилгын түлөө түмэршэ дархашуулай үүсхэлээр дэлгэрһэн тэмсэлые бүхы хүдэлмэришэд ба олонниитын организацинууд дэмжэбэ, ушарынь хүдэлмэришэдэй хубиин интересүүд заводой ниитын интересүүдтэй һайнаар тааралдана: хүдэлмэринь хүнгэн болоно, станочнигуудай салин хүлһэниинь ехэ болоно, ажалай бүтээсэ дээшэлнэ.

Молотовой нэрэмжэтэ автомобильна завод табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар социалистическэ уялгануудаа бэелүүлэн, бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. 1950 онойхидо орходоо продукци бүтээн гаргалга 69,8 процентээр ургаба. Табадахи табанжэлэй эсэстэ туйлахаар түсэблэгдэһэн үйлэдбэриин хэмжээндэ завод үшөө нёдондо жэлдэ хүрэһэн юм. Нэгэ квадратна метр үйлэдбэриин талмайһаа валова продукци абалга 60,7 процентээр ехэ болоо. Продукциин өөрынь үнэ химдаруулһанай ашаар 89 миллион түхэриг түсэбһөө гадуур нөөсэлэгдэбэ.

Автомобильна үйлэдбэриин ажал ехэтэй процессүүдые бүрин гүйсэдөөр механизацилхын түлөө түмэршэ дархашуулай гайхамшагта хүдэлөөн үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ, продукци бүтээн гаргалгые ехэдхэхэ ябадалда зорюулагдана.

И. АРТАМОНОВ.

Горький город.

СССР США хоёрой хоорондо боложо байгаа шатарай мүрысөөн

СССР США хоёрой хоорондо боложо байгаа шатарай уласхоорондын мүрысөөнэй гурбадахи турай болоходо оройдоол хоёр парти наадагдажа дүүрээ.

Гроссмейстер Смыслов США-гэй чемпион Бисгайерые шадамараар шүүгээ. Решевский Ботвинник хоёр үни тулалдангүйгөөр тэнсээ. Бусад партинуудынь хойшолуулагдаа.

Тиимэһээ советскэ шатаршад 14:4 гэһэн тоотойгоор түрүүлжэ ябана. Зургаан парти наадагдажа дүүрэнгүйгөөр хойшолуулагдаа. Июлиин 4-дэ амаралта болоо. Июлиин 5-да дүрбэдэхи тур болоһон байна.

(ТАСС).

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора — 32-74. отв. секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00499. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР Зак. № 3763.